Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 293 (6. 782) 1988 йил 24 декабрь, шанба Баҳоси 3 тийин

Тонгги газеталарда

● 26 март — СССР халқ депутатлари сайлови куни. «Правда» газетасининг бугунги «Сайловларга тараддуд кўраяпмиз» сарлавҳали бош мақоласи ана шу мавзуга бағишланган.

● 22 декабрда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ю. П. Баталин олиб борган КПСС Марказий комитети Сиёсий бюроси комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда зилзиладан зарар кўрган зонадаги қайта тиклаш ишларининг графиги ва ҳажми бугунги кунда муайян даражада транспортга, айниқса темир йўл транспортига боғлиқ, деб таъкидланди. Мажлис ҳақидаги расмий хабар бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

● Москва яқинидаги аэродромда 90-йилларнинг энг оммавий пассажир ҳаво лайнерларидан бири — 214 ўринли «ТУ-204» самолётини парвоз синовлари бошланишига тайёрлаш ниҳоясига етди. Бугун «Известия» газетасида ана шу самолётнинг расми ва газета махсус мухбирининг ҳабари эълон қилинган.

● «Известия» газетасининг учинчи саҳифасидаги «Қайта қуриш социал революция сифатида» сарлавҳали мақолада академик Татьяна Заславская газетхонларнинг саволларига жавоб беради.

XXIII ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

23 декабрда XXIII Тошкент область партия конференцияси иш бошлади.

Конференцияни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мирқосимов очди.

Делегатлар конференциянинг ишчи органлари: президиум, секретариат, редакцион ва мандат комиссияларини сайладилар. XXII Тошкент область партия конференциясидан кейинги даврда орамиздан кетган область партия комитети аъзолари Ҳаким Абдураҳимович Аҳмедов, Саъди Ҳасанович Сирожиддинов, Александр Иванович Шкуратов, область партия комитети аъзолигига кандидат Виктор Николаевич Хегай, Куйбишев район партия ташкилотидан XXIII Тошкент область партия конференциясига делегат этиб сайланган Григорий Измайлович Измайлов, шунингдек Арманистонда рўй берган зилзила оқибатида ҳалок бўлганлар хотираси сукут сақлаб ёдга олинди.

Конференция кун тартибини тасдиқлади:

1. КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг иши ва XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси талаблари асосида қайта қуришни чуқурлаштириш бўйича область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида ҳисобот.

2. Область партия ташкилоти ревизия комиссияси иши тўғрисида ҳисобот.

3. Сайловлар:

— Ўзбекистон Компартияси область комитетини сайлаш;

— область партия ташкилоти ревизия комиссиясини сайлаш.

Конференцияда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мирқосимов ҳисобот доклади қилди.

Область партия ташкилоти ревизия комиссияси иши тўғрисида комиссия раиси В. Г. Федулов доклад қилди.

Ҳисобот докладларини муҳокама қилишда Тошкент ГРЭСи катта машинисти Қ. Мирсодиқов, областлараро партия курслари мудири А. М. Хорст, Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Абдувосиқов сўзга чиқдилар.

Конференция мандат комиссиясининг докладини тинглади ва тасдиқлади. Бу ҳақда комиссия раиси, Тошкент область партия комитети ташкилий-партиявий ва кадрлар иши бўлими мудири Р. Қ. Турсунов доклад қилди.

Ҳисобот докладлари юзасидан музокаралар давом этди. Музокараларда механика ва зилзилабардош иншоотлар институти директори Қ. Бобомуродов, Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» саноат комплекси машинада сут соғиш оператори В. И. Хомутова, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози раиси М. Исматов, Ангрен шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Н. Г. Носков, Тошкентдаги 2-автокомбинат ҳайдовчиси Й. Акбаров, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин, «Таштекстильмаш» заводи электр монтери Н. С. Зеленская, Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитетининг биринчи секретари Ғ. Х. Усмонхўжаев, область маданият бошқармаси бошлиғи Г. И. Айрапетянц, область агросаноат комитети раиси Н. И. Гусаков, «Совет Ўзбекистони» газета редакцияси бўлим мудири Н. Саъдуллаев, «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг секретари М. А. Азимова, Тошкентдаги 74-ўрта мактаб ўқитувчиси Л. Э. Куперман, Оржоникидзе районидаги Р. Мусамуҳамедов номли совхоз бригадири Э. Муратов, Тошкент тўқимачилик комбинати пилталовчиси Қ. Н. Жалолова, Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари Н. И. Емельянов, «Узбекгидроэнергострой» тресги бошқарувчиси А. Қ. Эргашев, область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғи Р. Р. Саитбоев, область соғлиқни сақлаш бўлими мудири М. Ф. Бекнозова, Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз раиси Т. Мадиёров, Чилонзор район ижроия комитети раиси О. Ж. Исмоилов сўзга чиқдилар.

Область партия комитетининг КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш бўйича ишлари ва XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси талаблари асосида қайта қуришни чуқурлаштириш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисидаги ҳисоботи ҳақида қарор қабул қилинди.

Конференция область партия ташкилоти ревизия комиссияси ҳисоботини тасдиқлади.

Конференция Тошкент область партия ташкилотидан СССР халқ депутатлигига номзодлар кўрсатиш учун номзодлар бўйича область партия ташкилотларининг таклифларини кўриб чиқувчи область партия комитетининг комиссиясини сайлади.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлар В. П. Анишчев, Д. Д. Берков, В. А. Головин, Ш. З. Қамолхўжаев, Н. И. Попов, П. Қ. Ҳабибуллаев, Х. А. Алимова, КПСС Марказий Комитети Партия қурилиши ва кадрлар иши бўлимининг инструктори Ю. В. Антонов иштирок этмоқдалар.

Бугун, 24 декабрда конференция ўз ишини давом эттирмоқда.

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

XXIII Тошкент область партия конференцияси делегатлари орасида турли касб эгалари бор. Улар ўз коллективлари ўртасида қайта қуриш ишларини амалга оширишда яловбардорлик қилмоқдалар.

СУРАТДА: XXIII Тошкент область партия конференцияси делегатларидан бир группаси (чапдан ўнгга) Тошкент телеминораси радио-телевизион эшиттиришлар маркази бошлиғи У. А. Қодирова, Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси ҳайдовчиси В. Я. Ясюк, 98-мактаб директори Т. П. Егорова, Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институти студенти Р. Т. Аметов, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг катта инженери В. У. Ўрмонова, астрономия институти директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Т. С. Йўлдошбоевлар.

Демократия ва ошкоралик руҳида

Конференция мажлислар зали фойесидан репортаж

Қайта қуриш шароитларида коммунистларнинг фаоллиги ва етуклиги ортиб, уларнинг туб ўзгаришлардаги кундалик иштироки кучайиб бораётир. Бу шаҳар ва районларнинг бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида, партия конференцияларида яққолроқ намоён бўлди. Мана бугун ўз ишини якунлаётган XXIII Тошкент область партия конференцияси ҳам коммунистларнинг авангардлик ролини ошиқишига кафолот беради, уларни катта ва мураккаб вазифалар сари етакловчи, қайта қуриш руҳи билан суғорилган қарорлар қабул қилади.

Конференция ошкора ва жанговар руҳда ўтмоқда. Сўз сўраганлар, қизғин музокорага киришганлар кўп бўляпти. Аввалги конференциядан буён ўтган уч йил давомида область экономикасида, унинг сиёсий ва ижтимоий ҳамда маҳаллий ҳаётида ижобий ўзгаришлар юз берди. Областнинг 182 мингдан ортиқ коммунистлари қайта қуриш ишларида фаол иштирок этиб келяптилар. Бугун уларнинг вакиллари келгуси режалар устида гаплашиб оляптилар.

...Мажлислар зали фойеси катта танаффус пайтида делегатлар билан янада гавжумлашиб кетди. Улар ҳисобот доклади ва музокарада сўзга чиққанлар нутқлари юзасидан ўзаро баҳслашар, янги режалар, янги ўйлар хусусида фикрлашардилар. Телевидение аппаратлари ҳам бир зум тинмайди. Биринчи марта область партия конференцияси телевидение орқали олиб кўрсатиляпти. Бу ҳам ошкоралик мевасидир.

Фойеда бир неча делегатлар билан суҳбатлашиб қолдик.

— Ҳисобот доклади фактларга бой, аниқ, ўз-ўзини танқид руҳида бўлди. Область экономикасидаги ютуқ ва камчиликлар рўйирост айтиб ўтилди. Музокарада сўзга чиққан ўртоқлар ҳам жойлардаги камчилик ва нуқсонларни аёвсиз равишда фош этдилар. Ҳақиқатан ҳам бу ерда таъкидлаб ўтилганидек, бу йил областда саноат маҳсулотининг умумий ҳажми 8,5 миллиард сўмликка етади. Беш йилликнинг учинчи йилида областда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1 миллиард 38 минг сўмликка ошади. Конференциядан конференциягача бўлган давр мобайнида 4,7 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди, — деди Тошкентдаги «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Рем Зинатович Ҳусаинов. — Беш йилликнинг қолган йилларида, менимча кўпроқ кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга эътибор бериш керак. Озиқ-овқат Программасини бажариш ҳам энг оғир ва ўткир масалалардан бири бўлиб турибди. Қишлоқ билан шаҳар алоқасини мустаҳкамлашимиз, шаҳарга оталиқ ёрдамини кучайтиришимиз, зарур техникани етказиб беришимиз керак. Бу борада бизнинг корхонамиз ҳар қандай ёрдамга тайёр.

Областнинг барча жабҳасида ижобий ўзгаришлар рўй бераётганлигини таъкидлаш керак. Мана, масалан айни пайтда область саноатида 16247 коллектив меҳнатни ташкил этишнинг бригада пудрати усулида ишламоқда. Колхоз ва совхозлардаги 4427 та бригаданинг 3652 тасида коллектив пудрати жорий этилган. 475 бригада эса ижара пудратига ўтиб ишламоқда. Тўла хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитида ишлаётган коллективлар сони ҳам тобора ортиб бораяпти.

Шу пайт фойенинг чеккасида ўзаро фикрлашиб турган икки аёл бизнинг диққатимизни тортди. Улардан бири Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси чевари Р. Тўйчиева экан.

— Коммунистларимизнинг бундай анжуманларида илк марта қатнашяпман,— дейди Р. Тўйчиева. — Ҳисобот доклади менда жуда катта таассурот қолдирди. Музокарага чиққанлар ҳам қайта қуришнинг ҳақиқий жонкуярлари экан. Қаранг, улар шундай тўлиб-тошиб, гоҳ ачиниб, гоҳ куйиниб гапиряптилар. Демак, улар ўз коллективларини ўз ортидан янги марралар сари эргаштира олиш қобилиятига эга бўлган коммунистлардир. Кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш тўғрисида яхши гаплар бўлди. Ҳақиқатан ҳам «А» группанинг кўпгина корхоналари аслида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг аҳоли учун товарлар ишлаб чиқариш бўйича ихтисослашган ишлаб чиқаришини барпо этиш тўғрисидаги қарорини бажармаяптилар. Ўйлайманки, улар танқиддан ўзларига тегишли хулоса чиқариб оладилар. Бизнинг корхонамиз асосан кийим-кечак маҳсулотлари ишлаб чиқаради, лекин сифат масаласида ҳали юқори кўрсаткичга эришаётганимиз йўқ. Баъзан маҳсулот сифатига эътирозлар ҳам бўлиб қолади. Келгусида рекламацияларга бутунлай барҳам берамиз...

Маълумки, КПСС Марказий Комитети «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида Тошкент область партия ташкилоти ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида» қарор қабул қилган эди. Бу область партия комитетининг ташкилий ва сиёсий ишини қайта қуриш тадбирлари системасида доимо муҳим ўринни эгаллаб келди. Ана шу муҳим қарордан сўнг партияга қабул қилиш учун кадрлар танлашнинг икки йиллик системаси, бўлажак коммунистлар мактаби ва ёш коммунистлар мактаблари, КПСС аъзоларининг аттестацияси унинг асосий мевалари бўлиб дунёга келди.

— Мени область партия ташкилоти составининг ўсиб ва шу билан бирга соғломлашиб бораётганлиги қувонтиради, — деди 1-ёғочни қайта ишлаш заводи дурадгори Т. Давидов. — Ҳозир область партия ташкилотида 182.471 коммунист, шу жумладан 2718 КПСС аъзолигига кандидат бор экан. Бу 4476 та бошланғич, 5166 та цех партия ташкилоти, 5123 та партия группасини ташкил этади. Демак, бу жуда ҳам катта куч. Ўйлайманки, бугун биз область партия конференциясида қайта қуришнинг катта ва масъулиятли вазифаларини ҳал этиш учун оқилона режалар программасини қабул қиламиз...

Ҳа, демократия ва ошкоралик руҳида ўз ишини якунлаётган область партия конференцияси унинг делегатлари таъкидлаб ўтганларидек, сўз билан иш бирлигини қатъий намоён қилиб, қайта қуришнинг катта вазифаларини ҳал этишнинг асосий йўналишларини белгиламоқда...

Т. ТОШЕВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

СУРАТДА: XXIII Тошкент область партия конференциясида.

Т. Каримов фотолари.

700412 счётга

Арманистондан радиограмма келди. Унда жумладан, бундай дейилади: Ўзбекистон қурувчи-мелиораторлари юборган колонналар олис йўл босиб, манзилга етиб келди. Табиий офатдан жабрланган шаҳарлар, қишлоқлар, транспорт, сув хўжалиги ва бошқа иншоотларни тиклаш юзасидан олиб бориладиган ишларга бевосита тайёргарлик авж олдириб юборилди. Меҳнат десанти жуда катта бўлиб, у ўз ишининг моҳир усталаридан иборат кўнгиллилардан тузилган. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги давлат комитети бўлинмалари Бутуниттифоқ ҳашарига оғир, баъзан эса кутилмаган жуда мушкул шароитларда ишлаш тажрибасига эга бўлган механизаторлар, инженер, лойиҳачиларни у ерга юборди.

Қурилиш ташкилотлари ва саноат корхоналари техника, транспорт ва материаллар ажратдилар. Ажратилган воситаларнинг ҳаммаси биринчи галдаги вазифаларни бажаришга мўлжалланган. Чунончи Тошкент, Қарши ва Бухородан Ленинаканга етиб борган автомобиль карвонлари орасида ўнлаб КАМАЗлар ва МАЗлар, ватха автобуслари, цемент ва ёнилғи ташишга ихтисослашган машиналар, ҳатто оғир механизмларни ташийдиган қудратли «Кировец» машинасига уланган траллей ҳам бор.

Зилзиладан вайрон бўлган ерларга кўтарма кранлар, ер кавловчи механизмлар, пайвандлаш аппаратлари, кўчма электростанциялар, прожекторлар етказиб берилди... Дастлабки вақтларда ишлатиш учун зарур бўлган цемент, шифер, мих, карбид, электрод материаллари ҳам ғамлаб қўйилди. Ҳамма нарса қўл остида бўлиши, бирор нарсага танқислик бўлмаслиги зарур. Вагонлар ўрнатилмоқда. Ўзбекистон бинокорлари турадиган дастлабки шаҳарча ана шу вагонлардан иборат бўлади. Айни вақтда «Средазгипроцелинстрой» мутахассислари ҳам Арманистонга жўнаб кетишди. Улар ҳар бир бино лойиҳаси иложи борича тезроқ тайёр бўлиши учун ёрдам берадилар...

Характерли жиҳати шундаки, Давлат сув хўжалиги комитети коллективининг ўзи бажариладиган ишларни маблағ билан таъминлайди: бу ерда 1,2 миллион сўм пул йиғилиб, 700412 счётга ўтказилди.

(ЎзТАГ).

Ветеранлар — сафда

● **Уруш ва меҳнат ветеранлари Тошкент шаҳар ташкилотларининг пленуми бўлди.** Унинг қатнашчилари Ўзбекистон ССР Уруш ва меҳнат ветеранлари кенгашининг раиси Р. Ғ. Ғуломовни СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни бир овоздан тавсия этдилар.

Сўзга чиққан кишилар Расул Ғуломович катта ташкилий ва сиёсий иш олиб бораётганлигини таъкидладилар. Республика ветеранлари ташкилоти ветеранларнинг турмуш шароитларини яхшилаш учун кўп иш қилди. Ветеранларнинг кўпчилиги ёшларни тарбиялаш, миллатлараро муносабатларни мустаҳкамлашда фаол иштирок этмоқда. Ана шу бутун кўп қиррали фаолиятда Р. Ғ. Ғуломовнинг катта ҳиссаси бор.

Пленум Расул Ғуломович Ғуломовни Уруш ва меҳнат ветеранлари Тошкент шаҳар кенгашидан СССР халқ депутатлигига номзодликка тавсия этиш, Ўзбекистон ССР Уруш ва меҳнат ветеранлари кенгашидан бу таклифни қўллаб-қувватлашни сўраш ҳақида қарор қилди.

(ЎзТАГ)

Ўрни бўшаган депутатлар ўрнига халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советига сайловлар ўтказувчи округ сайлов комиссиясининг

АХБОРОТИ

«Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунининг 54-моддасига мувофиқ қуйидагилар халқ депутатлари шаҳар Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиндилар:

Акмал Икромов районидаги 17-сайлов округидан— **Ғуломов** Ҳамидулла Ҳабибуллаевич, 1939 йилда туғилган, КПСС аъзоси, «Машхлопок» Давлат ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори;

Собир Раҳимов районидаги 322-сайлов округидан — **Галимов** Минзакир Закарьевич, 1952 йилда туғилган, КПСС аъзоси, 3-уйсозлик комбинати 1-қурилиш конвейерлари бошқармасининг газ-электр пайвандчиси.

Изланиш самараси

«Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси шаҳримиздаги кўзга кўринган корхоналардан ҳисобланади. Маҳаллий саноат министрлигига қарашли бирлашмада асосан миллий кийимлар: аёллар учун кўйлаклар, халат, эркаклар чопони, шунингдек, чақалоқлар учун комплект, кўрпа-тўшакларга жилд тайёрланади.

Кейинги пайтларда бирлашмада йиллик план-топшириқлар муттасил равишда ортиғи билан уддаланиб келяпти. Ишлаб чиқариш самарадорлигининг ўсиши маҳсулот кўламининг ортишига омил бўлмоқда. Бирлашманинг бош корхонаси ва филиалларида 1700 нафар киши ишлайди. Уларнинг асосий қисмини малакали тикувчилар ташкил этади.

—Харидорлар дидига мос, замонавий кийимлар тикишга асосий эътиборни қаратганмиз, — дейди бирлашма бош директори А. Ю. Каримов, — ҳар томонлама талабга жавоб берадиган товарларнинг бозори чаққон бўлиши сир эмас. Шу асосда баъзи қўлда бажариладиган ишларни машиналар зиммасига юклаяпмиз. Тикувчилик ишлаб чиқариши Марказий илмий-тадқиқот институти Ростов филиали мутахассислари билан олиб бораётган ҳамкорлигимиз яхши самара беряпти. Тикувчиликдаги майда ишлар: этак қайтариш, ёқа тайёрлаш, белбоғ тикиш жараёнлари энди тўлиқ машинада бажариляпти.

Шартнома планларининг бажарилиши корхонага мўмай даромад келтирмоқда. Ўтган 11 ойда 20 миллион 503 минг сўмлик ўрнига 21 миллион 363 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. 1987 йилдагига нисбатан 1 миллион 93 минг сўмлик кўп товар тайёрланиб сотувга чиқарилди.

Тикилаётган кийимларнинг магазинларда чанг босиб ётмай, тездан харидорлар диққатини ўзига тортиши учун уларнинг тури, фасонини тез-тез ўзгартириб туриш керак бўляпти. Ҳар йили аёллар кийими фасонини 50 процентгача ўзгартиришга эришиляпти. Бу борада Москва, Ленинград шаҳарлари ва Болтиқбўйи республикаларидаги модалар уйи билан ҳамкорлик яхши натижа беряпти. Шунингдек, бирлашманинг экспериментал цехи модельерлари ҳам аёллар дидига мос, мавсумбоп модаларни тавсия этишяпти.

Қатнаб ишлашга имконияти йўқ, кўп болали аёллар учун қулайлик яратиш мақсадида бундан бир неча йил муқаддам бирлашмада кийимларни уйда тикиш йўлга қўйилганди. Ҳозирги кунда 1000 нафар сиртқи ишчи бор. Улар асосан қўлда бажариладиган, шунингдек, 1—2 хил операцияни машинада тикиш билан шуғулланишади. Бирлашманинг умумий ишлаб чиқараётган ва реализация қилаётган маҳсулотининг 25—30 проценти уй шароитида меҳнат қилаётган аёллар ҳиссасига тўғри келяпти.

Шу кунларда бирлашмада тўла хўжалик юритишга ўтишга тайёргарлик кўриляпти. Ишчиларга бу борада тушунтириш ишлари олиб борилди. Имкониятлар чамалаб кўрилди. Қилинадиган ишлар белгиланди. Албатта, ишчиларнинг биринчи галда иш ҳақи билан қизиқишлари табиий. 1987 йилда ишчиларнинг ўртача ойлиги 134 сўм эди. Бу йил эса 142 сўм бўлди. Келаётган даромадларга қараб чамаланса, келгуси йилда 150 сўмга бориши кутиляпти.

Маҳсулот экспортга чиқди

Ишлаб чиқарилаётган товарларни чет элларга сотиш, жаҳон бозорида номи тилга олинадиган фирмалар қаторидан ўрин олиш катта шараф. Бизнинг енгил саноатимизда ҳам бунга умид, ҳаракат йўқ эмас. Аммо, унга етиш осон бўлмайди. Шу йил ёзда бирлашма директори, бир гуруҳ мутахассислар билан Венгрияда бўлиб қайтди. Хусусан тикувчилик масалалари бўйича тажриба алмашиш учун уюштирилган бу сафарда венгрияликлар ўзбек миллий чопонига қизиқиш билан эътибор бердилар. 1989 йилда сотиб олишга маслаҳат қилишди.

Шу йилнинг ўзида Америка Қўшма Штатларига анча миллий чопон юборилди. Американиклар янги йилда яна юзлаб чопон сотиб олишга шартнома тузишган. Ер шарининг нариги қитъасига жўнатилаётган маҳсулотларнинг асосий қисмини уй шароитида ишлаётган аёллар тикишяпти.

Бу шартномаларнинг ҳар томонлама ютуғи бор. Биринчидан, корхона шуҳрати ошади. Иккинчидан, чет эл фирмаларида ишлаб чиқарилган замонавий тикув машиналарини сотиб олишга имкон яратилади.

Бу ютуқ билан чегараланиб бўлмайди. Келгусида бирлашманинг асосий маҳсулоти ҳисобланган аёллар кўйлакларини ҳам жаҳон бозорига олиб чиқишга ҳаракат бўлиши керак. Жаҳон виставкаларида пахта, пилла, қоракўл каби хом ашёлар қаторида шоҳи кўйлаклар ҳам туриши орзулигича қолмасин.

Ҳозирги кунда бирлашманинг икки хил маҳсулоти: аёллар пижамаси ва тунги кўйлаги «Н» (Янгилик) индекси билан чиқариляпти. Келгусида бундай товарлар турини кўпайтириш, кўламини ошириш керак.

Тикувчилар илгари мавсум билан ҳисоблашмай план орқасидан қувиб ишлардилар. Бу самарасиз усул панд берди. Эндиликда ҳар бир фасл учун аввалдан тайёргарлик кўрилади. Масалан, ҳозирги кунда конвейердан аёлларнинг пахмоқ халатлари ўрин олган. Экспериментал цехда эса баҳор учун мўлжалланган кўйлаклар фасонлари танланяпти. Қиш охирларида фабрика цехларини баҳор нафасини эслатувчи ранго-ранг гулли материаллар эгаллайди.

Муаммоларни ким ҳал қилади?

Бош корхона ва филиалларда иш икки сменада олиб борилади. Бу ўринда машиналарнинг ишлаш қуввати ва муддатини ҳисобга олиш керак бўлади. Абадий двигатель йўқлиги маълум. Ундан ташқари машинани ким ва қандай ишлатишга ҳам боғлиқ. Маълум бўлишича, тикув машиналарининг деярли ярми бир амаллаб ишлатиляпти. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстиришда техника воситаларининг роли асосий ўринда эканлигини эсдан чиқармаслик керак.

— Бирлашмамиз учун камида 1000 та юқори самарадорликка эга, замонавий тикув машиналари зарур, — деди бош инженер И. Д. Кузина. — Бундан 20 йил илгари ўрнатилган машиналар ўша давр учун замонавий ҳисобланарди. Ҳозирги кунда бир йўла 2—3 операцияни бажарадиган юқори қувватли тикув дастгоҳлари жуда зарур бўляпти. Юқори ташкилотлар бир йилда атиги 50 донадан машина беришяпти, холос. Демак, биз эскирган машиналарни тўлиқ алмаштириш учун 10—15 йил кутишимиз керак бўлади. Фан-техника жадал тараққий этаётган бу даврда янада мукаммалроқ, самарали тикув машиналари яратилиши табиий.

Бош инженернинг мулоҳазасига қўшилмай бўлмайди. У ҳақ гапни айтди. Маҳаллий саноат министрлигидаги мутасадди ўртоқлар буни жиддий ўйлаб кўришлари керак.

Шу йилнинг ўзида келаётган материалларнинг сифатсизлиги учун бирлашма таъминотчи корхоналарга 52 минг сўмлик жарима солди. Жариманинг кўп қисми Тошкент ва Андижон тўқимачилик комбинатларидан ундирилди. Кимга фойда-ю кимга зиён. Албатта, келган хом ашёни қайтариб юбориб, янгиси келгунича пойлаб ўтиргандан, агар ўша материал сифатли бўлса, уни бичиб, тикиб истеъмолчига жўнатиш бирлашмага зиён эмас. Лекин тўқимачилик комбинатининг эътиборсизлик билан сифатсиз материал ишлаб чиқариши ҳам фойда келтирмаслиги аён.

Лекин қалб қўрини тўкиб тайёрланган материалдан харидор дидига ўтиришмайдиган кўйлак тикиш эса бирлашмага маломат келтиради. Ўтган даврда ГОСТ талабига жавоб бермаган молларнинг сорти пасайтирилиб, оқибатда бирлашма 9 минг сўм жарима тўлаган. Шу ўринда юқори сифат муаммо бўлиб қоляпти дейишга ҳақлимиз.

Одатда, савдо базасидаги ходимларга нисбатан айнан савдо ходимлари, яъни магазинда пештахта ёнида ҳар куни харидорлар билан мулоқот қиладиган кишилар уларнинг талабини яхши тушунишади. Қайси молнинг бозори чаққонлигини, қайси мода оммавийлашиб бораётганлигини тез пайқашади. Бу гап бугун туғилаётгани йўқ. Кўп марта қайтарилаётган фикр, талаб. Модомики, шундай экан, нима учун фабрикада тикилаётган кийимлар аввал базага боради, омборда навбат кутиб ётади. Тўғри магазинга олиб боришнинг иложи йўқмикан?

С. ШАМСИДДИНОВ.

Дам олиш соатларида

«Гулбоғ» сайрига марҳабо

Ўгит

Университетга бир-икки бўлғуси толиби илмларни ўтказиш билан овора бир ҳамкасбим менга:

— Шулар сизнинг фалон шогирдингизга имтиҳон топширадилар, бир оғиз айтиб қўйсангиз бас, — деб қолди.

— Мен айтолмайман, — дедим.

— Ҳамма шундай қилаётирку, сиз ҳам шулар қатори яшайберинг-да, — деди мендан беш-олти кўйлакни илгарироқ тўзитган ҳамкасбим менга насиҳатомуз оҳангда.

Мен индамай уйга қайтдим. Аммо унинг гапи хаёлимдан кўтарилмас эди...

— Яшасанг кўпчилик одамдай яша,
Ҳамма қандай яшар, оламдай яша.
— Бундай ўгит менга маъқул тушмайди,
Шу феълим ўзимга қилади наша.

Шахсий манфаат

Идорамиз бошлиғини сайладик. Қизғин муҳокамалар, қаттиқ мунозаралар бўлди. Ҳар ким ҳар нима деди, уларни ҳеч янглишмай икки гуруҳга ажратиш мумкин эди. Бири ўз манфаати йўлида жон фидо қилиб сўзлар, иккинчиси унчалик куюнмай, «Бўлса бўлар, бўлмаса йўқ, хариф орттириб нима қиламан» қабилида сўзлар, аммо иш фойдасини кўзлар эди. Буларнинг ўринлари алмашса нетарди деб ўйлардим мен. Ишларимиз ҳам жўнашиб кетарди, қийин курашимиз маромига етарди.

Жонини куйдирса ким халқ ишига,
Сен ҳам жон фидо қил шундай кишига.
Ундайлар ҳаётдан, халқ ундан рози,
Чидай олур ҳаёт ёзу қишига.

Кечиккан эзгулик

Бир ҳамкасбимиз ичкиликка муккасидан кетиб қолди. Эндигина кандидат бўлган, илмга қобилият кўрсатаётган эди. Аммо жарга қулай бошлади...

Мен унга қаттиққўллик кўрсатиб, мажбурий даволанишга кўндирдим. Тузалиб, ичкиликни бутунлай ташлади, ишлари ҳам юришиб кетди...

Бир куни у менга даъво қилиб, деди:

— Мен сендан хафаман...

— Нега энди?

— Шу ишингни уч-тўрт йил илгарироқ қилсанг бўлмасмиди?!

— Эзгуликнинг кечи йўқ, оғайни, — дедим-да, ҳазилга йўйиб кетдим.

Орадан бир неча йил ўтиб, унинг хулқ-атворини яқиндан кузатишга тўғри келди. Унинг мияси анча айниб қолганлиги, гапларида мантиқ озлиги, айниқса, мажлислардаги сафсатабозлиги ҳамманинг ғашига текканлигини кўриб, эзгуликнинг ҳам ўз вақтида бўлгани яхши экан деган хулосага келдим.

Ича-ич, оқибат ёмон бўлғуси,
Жигар қон, гул ёноқ сомон бўлғуси.
Заҳардан тўкилган ғўза баргидек
Мия ҳўжайралар хазон бўлғуси.

Икки севги

Икки бошлиқ қалбимда икки хил из қолдириб кетди.

Иккиси ҳам одамлар ҳақида фикр эшитишни ёқтиришар, камоли диққат билан тинглашар эдилар.

Аммо разм солсам, улардан бири бу фикрлардан ишда фойдаланар, яхшилик ижод этар, иккинчиси эса қийиқ топиб иғво ва фитна бунёд этиш билан машғул эди.

Севдим деб, биров жон олса не ажаб,
Баҳор ҳуснин хазон олса не ажаб.
Қушни севгучилар бозорга бориб,
Бири ўқ, бири дон олса не ажаб.

Шаршара

Бир донишманд киши ҳузурида тез-тез бўлиб турар, у билан суҳбатлар қурар эдик.

Бир куни унинг тўғри сўзлари суҳбатдошларимиздан бирининг иззат-нафсига сал тегиб ўтди шекилли, қайтишда йўлда у менга бироз зорланиб:

— Ҳеч кимни аямайдилар-да, — деб куйди. Мен унга жавобан:

— Бул кишининг суҳбатлари тоғ жилғасидек сафобахш, аммо унинг муздек сачрашларига ҳам чидамоқ лозим, — дедим.

Тоғлар жилғасидир доно суҳбати,
Баъзан юқоридан тушгай шаршара.
Баъзан идрокига тетиклик берар,
Сафобахш фикрлар—яшнар қарқара.

Шонслом ШОМУҲАМЕДОВ.

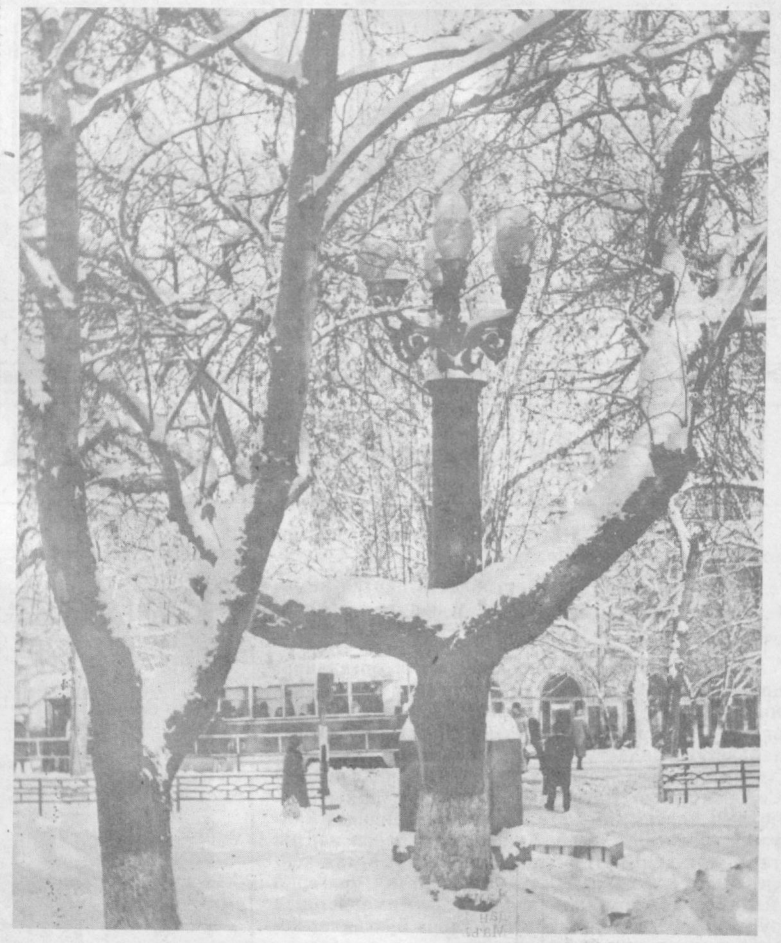

«Бугун ёққан оппоқ қор,
Соф кўнгилдек беғубор.
Қиш фаслининг зийнати —
Кумуш қорда ҳикмат бор!». Содиқ Маҳкамов фотоэтюди.

ЖАМИЛА АЯ

Ўйлаб топилмаган ҳикоялар

ШУ ЙИЛНИНГ кеч кузида Тошкентнинг кўҳна Самарқанд дарвоза маҳалласига қарашли тор кўчалардан бирдаги уйдан йиғи овози чиқди— хонадон соҳибаси вафот этди. Эрта тонгда тобут кўтарилди. Устига ёпилган кўкиш духобадан марҳуманинг анча ёшга борганлиги сезилиб турарди. Уни бир кўча одам кузатиб борар, оломоннинг кўплигидан тобутга қўл теккизиш ҳам амри маҳол эди.

Дафн маросими муюлишдан бурилиб катта кўчага чиққач ғиз-ғиз ўтиб турган қатнов таққа тўхтади, машиналар халойиққа йўл берди, ҳайдовчилар кела солиб тобутга елкаларини тутишди, уни кўтариб бораётганлар уларга жой бўшатишди. Халқимизнинг қадимдан қолган одати шунақа — инсонни охирги йўлга кузатиб қўйиш барчага баробар.

Оломон қабристонга яқинлашди. Сон-саноқсиз аждодларнинг абадий маскани бўлган бу мунгли даргоҳнинг дарвозалари навбатдаги меҳмон учун очилди. Кўп ўтмай Она Ер яна бир фарзандини ўз бағрига олди.

Қабрга тупроқ тортилгач, таомилга кўра маҳалла оқсоқолларидан бири ўрнидан турди-да аҳли маросимга мурожаат қилди:

— Халойиқ, марҳума қандай одам эди?

— Тилла аёл эди, — дейишди одамлар бир оғиздан.

Мен бу аёлни танирдим. У дўстимиз Азизжоннинг қайнонаси бўларди. Мен гоҳ-гоҳ уларникига борганда бу камгап, мулойим аёлни кўрардим, у бир четда жимгина нимадир тикиб ўтирар, жуда камтар, камсуқум аёл эди. Унинг қизи — Инобатхон, музика муаллимаси, бир гапириб, ўн куладиган диловар жувон эди. Мен унинг онасини ўзбек тилида сал тутилиброқ гапиришидан ҳайрон қолардим. Дўстларимиз орасида «Инобатхоннинг ойиси ўзбек эмас, бошқа миллатдан», деган гап ҳам юрарди, турган гапки буни сўраб-суриштиришга истиҳола қилардик. Ёзувчилик синчковлиги қўймади шекилли мен бу гапнинг тагига етмоқчи бўлдиму, бир гал Инобатхондан: «Кечирасиз, ойингиз ўзбекмилар?» деб сўрадим. У кулимсирадию: «Йўқ, ойим асли ўзбек эмаслар, яҳудий» деб қолди. Суҳбатдошимга саволим малол келмаганидан дадилланиб, ойиларининг тарихини гапириб беришини илтимос қилдим. Инобатхон бажонидил рози бўлди.

— Менинг ойим уруш йиллари Одессадан кўчириб келтирилган экан. Улар икки опа-сингил эканлар. Уйимизнинг ортида етим болалар учун ёзги лагерь очилган экан, ўша жойда тарбиячими, ошпазми бўлиб ишларкан, бизникига опа-сингил киришиб туракан. Бувимга бу икки мусофир қиз ёқиб қолибди, улардан бирини, яъни ойимни келин қилсам, деб ҳавас қилибди. Дадамлар ҳам бўлажак ойимни яхши кўриб қолибди. Олдин қариндош-уруғлар «Ғайримиллат, қандоқ бўларкин», деб айнитишмоқчи бўлишибди, лекин дадамлар «Барибир шунга уйланаман», деб туриб олибдилар. Ниҳоят, тўй ҳам бўлиб ўтибди, бирин-кетин мен билан синглим туғилибмиз... Кейин, мана кўрганингиздек неваралар...

...Ҳа, катта ойиларнинг тобути олдида кўз ёш тўкиб бораётган неваралар уни то қабригача кузатиб боришди...

— Ойимлар умр бўйи одамларга яхшилик қилиб ўтдилар. «Ке, ўзимиз камроқ есак ҳам бўлаверади, мана буни ҳув қўшинимизникига ташлаб чиқ, бола-чақаси кўп», деб нуқул қўни-қўшниларни, бева-бечораларни йўқлагани-йўқлаган эди, — дейди Инобатхон кўзлари ёшга тўлиб.

— Эллик йилдан ортиқроқ умр қилдик, ундан бирор оғиз ёмон гап эшитганим йўқ, — дейди аянинг умр йўлдоши Маҳаммаджон ака эзилиб. — Ўзилиш олдидан мени чақириб: «Сизга қийин бўладиган бўлди-да... Лекин йиғламанг... ўзингизни эҳтиёт қилинг», деди. Жуда меҳрибон, дилкаш инсон эди...

Мен марҳуманинг исми-шарифини сўрайман.

— Маҳалла-кўйдагилар «Жамила ая» дейишарди, аслида эса ойимизнинг исмлари Евгения Иосифовна Синайская эди, — дейишди Инобатхон ва унинг турмуш ўртоғи Азизжонлар.

Самарқанд дарвоза мавзесидан ҳар гал ўтганимда йўл четидаги қадимий қабристонга чуқур ҳурмат билан дилдан таъзим қилиб қўяман. Бу ерда жуда кўп яхши одамлар қатори Жамила ая ҳам ётибди.

Мен бу ҳикояни ёздиму, ўз-ўзимга: «Хўш, бу билан нима демоқчисан?» деб савол бердим ва «Ҳеч нарса демоқчи эмасман, фақат битта яхши одам ҳақида ҳикоя қилмоқчиман, холос», деб жавоб қилдим.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ.

Бу—қизиқ

Энг қулай транспорт

Вақтни тежовчи ҳамда энг қулай транспорт воситаси сифатида метро кундалик ҳаётимизга сингиб кетди. Маълумотларга қараганда метрода муттасил қатнайдиган киши йилига ўртача 240 соатдан ортиқ вақтни тежар экан. Қуйида биз метро қурилиши тарихи тўғрисида қисқача тўхталамиз.

⊙ Ер ости темир йўли дастлаб Лондонда қурилган эди. 1890 йилда ишга тушган бу метронинг узунлиги тўрт километрни ташкил этганди. Ўшанда вагонларни паровоз бошқариб борарди. Кейинчалик вагонлар қатнови электр ёрдамида амалга оширилди.

⊙ 1896 йилда Будапештда ер ости электр йўли бунёд қилиниб, унинг узунлиги 3,7 километрни ташкил этди.

⊙ Франциянинг пойтахти Париж шаҳрида 1900 йилда Халқаро кўргазма очилган эди. Унга тайёргарлик кўриш жараёнида Париж метросини қуриш тадбири ҳам кўрилди. Шундай қилиб, 1900 йилда шаҳарда метро ишга тушди.

⊙ 1902 йилда Берлинда фойдаланишга топширилган метрополитеннинг биринчи линияси 11,2 километрга тенг бўлди.

⊙ Турли мамлакатларда метро қурилиши авж олиб кетди. Филадельфия (1907 йил), Гамбург (1912 йил), Буэнос-Айрес (1913 йил), Мадрид (1919 йил), Токио (1927 йил), Барселона ва Осло (1928 йил), Афина (1930 йил), Стокгольм (1933 йил), ва бошқа шаҳарлар аҳолиси ўз метрополитенларига эга бўлдилар.

⊙ Москвада метрони барпо этиш юзасидан революциядан олдин бир неча бор уринишлар қилиб кўрилган эди. Аммо бу иш чор Россиясининг қўлидан келмади. Совет ҳокимияти бундай улкан бунёдкорлик ишини рўёбга чиқарди. ВКП(б) Марказий Комитетининг 1931 йил июнь ойида бўлиб ўтган пленуми Москвада метро барпо этиш масаласини кўриб чиқиб, махсус қарор қабул қилди.

Ер ости темир йўли қурилиши тез суръатлар билан бошланиб кетди. Мана бу рақамларга эътибор беринга бор-йўғи уч йилда 2 миллион 282 минг куб метр тупроқ ишлари бажарилди,, 836 минг куб метр бетон ётқизилди. Бундай катта бунёдкорлик ишининг асосий қисми 1934 йилнинг ўзида адо этилди. Ваҳолангки, Римда 25 километрли туннель 12 йилда қурилган эди. Берлин метросининг 11 километрли биринчи навбати учун олти йил сарфланди.

1935 йил 15 майда Москва метрополитенининг 11,6 километрли биринчи навбати ишга туширилди. Метронинг 13,8 километрли иккинчи навбати 1938, 13,1 километрли учинчи навбати 1944, 23,4 километрли тўртинчи навбати 1954 йилларда фойдаланишга топширилди.

⊙ Эллигинчи йилларда Ленинградда метро қурилиши бошланиб кетди. Ленинград метроси буюртмасини 300 га яқин турли корхона ўз вақтида адо этди. Ниҳоят, 1955 йил 14 ноябрь куни метрода поездлар қатнови бошланди.

⊙ В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитенини бунёд қилиш ишлари ҳам жадал суръатлар билан олиб берилди. Ҳозир унинг икки линияси ишлаб турибди.

⊙ Эндиликда Иттифоқимиздаги Киев, Тбилиси, Боку ва Харьков шаҳарлари метроли шаҳарлар қаторидан ўрин олган. Яна қатор йирик шаҳарларда эса метрополитен қурилиши давом эттирилмоқда.

Акбар АЛИЕВ тайёрлаган.

«ТО» калейдоскопи

Сиёсат, санъат, маданият, фан, ажойиботлар

⊙ ОРАДАН БИР ЯРИМ АСР ЎТГАЧ

Италиянинг Бергамо шаҳрида — композитор Гаэтано Доницеттининг ватанида бутун дунёга машҳур талай операларнинг авторига бағишланган фестиваль бўлиб ўтди. Композиторнинг шавқ-завққа тўла юртдошлари унинг «Парижлик Жанни» асарини гулдурос қарсаклар билан кутиб олишди. Бу асар яратилганидан бери ҳали саҳна юзини кўрмаган эди. Гап бундай бўлган. Ёш Доницетти 1831 йилда ёзилган ўз операсини ўша даврнинг машҳур хонандаси Рубинига бағишлаганди. Аммо Рубини операда куйлашдан бош тортди. Сабаби, операдаги сўнгги, энг муҳим арияни композитор бошқа овозга мослаб ёзганди. Бу хонанданинг иззат-нафсига тегибди.

«Парижлик Жанни»— комик операдир. Ундаги бош ролни Жузеппе Морано ижро этмоқда.

Гаэтано Доницеттининг автопортрети.

●

Флоренцияда ким ошди савдоси бўлиб ўтди. Ҳозир бўлганларда аср бошидаги таниқли итальян шоир-авангардисти, футуризмнинг асосчиси Филиппо Маринеттининг опалари коллекциясининг сотилиши айниқса катта қизиқиш уйғотди. Сотилган буюмлар орасида рус авангардист рассоми Николай Кульбининнинг тўрт нодир литографияси ҳам бор эди.

⊙ Маринеттининг Кульбин мўйқаламига мансуб портрети.

⊙ ҲУШЕРЛИККА ДАЪВАТ

Подполковник Альдо Рико иккинчи бор кўтарган Монте-Касеросдаги ҳарбийлар фитнаси бостирилганига бир йил ҳам тўлмасдан Аргентинадаги демократия мустақиллиги яқинда яна бир жиддий синовга тутилди. Айтмоқчи, ҳарбий кучлардаги янги қўзғолон ҳақидаги хабарларда яна Рfalse Рикононинг номи тилга олинган. Фитначиларнинг уни қамоқдан озод қилиш йўлидаги уринишлари самарасиз тугади. Даҳшат солиш учун юзларига қора бўёқ чаплаб олган қўзғолончилар «Кампо-де-Майо» базасини 36 соат давомида ўз қўлларида ушлаб турдилар. Қўзғолончиларнинг қолган қисми янги етакчи — полковник Сейнельдин қўл остидаги бошқа база территориясига ўтиб, жойлашиб олишга уриниб кўрди.

Шундай қилиб, собиқ ҳокимият эгаларининг ҳарбий раҳбарият истеъфо олишини, диктатура йилларида демократик кучларга қарши оммавий репрессиялар учун ҳукм қилинган офицерларга ялпи амнистия эълон қилинишини талаб қилувчи эски шиорлар остидаги яна бир фитнаси барбод бўлди. Тўғри, кузатувчилар бу фақатгина ниқоб, унинг ортида узоқни кўзловчи сиёсий режалар бор, деб асосли равишда тахмин қилмоқдалар.

Аммо демократия чекинмади. Қўзғолон ҳукуматга содиқ қўшинлар томонидан бостирилди. Сиёсий партиялар жамоатчи ва касаба союз ташкилотлари президент Р. Альфонсинни якдиллик билан, қатъий қўатчи ва касаба союз ташкилотлари президент Р. Альфонсинни якдиллик билан, қатъий қўллаб-қувватладилар. Аммо сўнгги бир ярим йил ичида учинчи марта фитна уюштирилганлигининг ўзи сергаклантиради. Бу ўтмишнинг мудҳиш шарпаси ҳамон мамлакат бўйлаб кезиб юрганидан далолат беради, ёш Аргентина демократиясини ҳушёр бўлишга даъват этади.

⊙ КЕЛАЖАК АВТОМОБИЛИ

Буюк Британия. «Форд» фирмаси Бирменгемда очилажак халқаро автосалонда автомобилнинг истиқболли моделини намойиш этишга ҳозирлик кўраяпти. «Проуб Ж» келажак автомобилида двигателининг ишчи ҳажми 1,9 литрга тенг 16 цилиндрли двигатель бўлади. Компаниянинг фикрига қараганда, машинанинг аэродинамик хусусиятлари ҳарбий реактив қирувчи Ф—15 самолётиникига қараганда юқорироқдир.

Рейтер — ТАСС телефотоси.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

Ҳаётини сақлаб қолган врачни судга берган одамни ҳеч учратганмисиз? Калифорниялик Жон Мур худди шундай қилди. Бир неча йил муқаддам Мур оққон касаллигининг оғир кўринишига чалиниб, умидсиз ҳолда Калифорния университети ҳузуридаги касалхонага ётқизилганди. Доктор Дэвид Голд уни қутқариб қолди. Соғайиб кетган бемор ўзини даволаган врач оққон касаллигини ва бошқа оғир хасталикларни даволашда ёрдам берувчи препарат авторларидан бири эканлигидан хабар топгач, кашфиётни реализация қилишдан олинадиган даромаддан ўзига улуш ажратилишини талаб қилиб, судга мурожаат қилибди. Ўз даъвосини у мендан олинган қон ва кесиб олинган ўт қопининг парчаси препарат олиш учун «бирламчи материал» сифатида хизмат қилган, деб асослабди.

Жавоб беришга чақирилган Дэвид Голд: «Агар сиз тюбикдаги бўёқни ташлаб юборсангиз у уни Ван Гог ахлатхонадан териб олиб, лолазор дала расмини чизса, ўзингизни картина авторларидан бири деб даъво қилиш хаёлингизга ҳам келмайдику» дебди. Шунга қарамай суд даъвогарни қўллаб-қувватлабди.

⊙ КУЛГИ БУРЧАГИ

— Айтчи, синфингда сендан яхшироқ бола борми? — сўрайди ота ўз фарзандидан.

— Бор, — афсусланиб жавоб беради у. — Бир бола қулоқларини шундай қимирлатадики, мен ундай қилолмайман.

* * *

— Бугунги газетадаги эълонни ўқидингми? «Сартарош Дюбуа арвоҳни ишга таклиф қилади» деб ёзишибди.

— Вой ўлмасам, қандай даҳшат! Арвоҳни нима қилар экан у?

— Наҳотки ақлинг етмаган бўлса? Ахир уни кўрган мижозларнинг сочлари ўз-ўзидан диккайиб кетадику...

* * *

Еши ўтган аёл врачга шундай дейди:

— Медицинамиз ютуқларидан ҳайратда қоласан. Ёшлигимда медицина кўригидан ўтиш учун ечиниш керак эди. Ҳозир эса тилингни кўрсатсанг бас.

⊙ «ТУФЛИСИПЕД»

Дюссельдорфда истиқомат қилувчи 45 ёшли Вольмар Кохга мана шундай «туфлисипед» яратиш учун ҳаммаси бўлиб 230 соат қаттиқ меҳнат қилишга тўғри келди.

Одатдаги ғилдирак ўрнига Кохнинг ихтироси спорт типидаги 6 жуфт пойафзалга эга.

Автор ўз транспортида соатига 19 километр тезлик билан ҳаракат қила олган. Эгасининг фикрига қараганда, «туфлисипед»нинг энг асосий афзаллиги —тешилган шиналарни алмаштиришга ҳожат бўлмайди, янгича «ғилдирак»ларнинг қўлланилиши эса унинг хизмат муддатини деярлик икки баравар кўпайтиради.

⊙ Суратда: Кох ва унинг «туфлисипеди».

ТАСС фотохроникаси.

⊙ ҲАМКОРЛИК

ИСПАНИЯ. Дельфин ёрдамида орқага умбалоқ ошиш — ушбу мураккаб машқни Хосе Луис Барберо ва унинг шогирди Пальма-де-Мальорка аквариумида бўлиб ўтган ажойиб томошада намойиш этишди. ЭФЭ агентлигининг хабар қилишига қараганда, ана шундай машқни бажариш учун Хосега ўзининг севимли шогирдига янги ўйин шартларини «тушунтираман» деб жуда кўп куч ва вақтини сарфлашга тўғри келган.

ЭФЭ—ТАСС фотоси.

Илм масканларида

МАКТАБДА ТАРИХ МУЗЕЙИ

Ҳар бир дарс машғулотининг қизиқарли ва мазмунли бўлиши ўқитувчининг маҳоратига, кўргазмали ўқув қуролларининг рангбаранг ва ҳаётий бўлишига боғлиқ эканлиги сир эмас. Шу мақсадда шаҳримиздаги 20-мактабда ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Бу илм масканида ўқитувчилар ва ўқувчилар ташаббуси билан тарих-этнография музейи ташкил этилгани диққатга сазовор бўлди.

— Музей учун турли кўргазмалар йиғишни маслаҳатлашиб, бу ишга қизғин киришган эдик — дейди ўқитувчи Мастура Йўлдошева. — Узоқ вақтгача ўқитувчиларимиз, серғайрат ўқувчиларимиз турли экспонатларни йиғиб, тарих кабинетига йиға бошлади.. Қарангки, ҳозир тарих-этнография музейимизда 500 га яқин нодир буюмлар бор.

Мактаб музейини кўздан кечирамиз. Кўргазмада тарихий эски китоблар, мисгарлик асбоблари: обдасталар, кўзалар, самоварлар, дастшу-қумғонлар, ҳар хил даврларга доир пул намуналари, рассомлик буюмлари, қурол-яроғлар бор. Шуниси қизиқарлики, мактаб музейидаги кўпгина экспонатлар XVI—XIX асрларга доир бўлиб, уларда қадимги усталарнинг ҳунар-маҳоратлари таҳсинга сазовор даражада экс этган. Музей мактабда тарих дарсларини ўтишда ва ёш авлодни тарихий обидаларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашда муҳим кўргазма бўлиб хизмат қилмоқда.

СУРАТЛАРДА: (чапда) ўқитувчи Мастура Йўлдошева музей активларига тарихий буюмларни тушунтирмоқда; иккинчи суратда мактаб ўқувчилари музей экспонатларини кўздан кечиришяпти.

Р. Альбеков фотолари.

Митти ҳажвлар

УЧАР

— Холтоев сизларда ишлар эканда-а!

— Ҳа, сиз у кишини танийсизми!

— Студентлик йилларимиз Тошкентда бир вақтда кечган. Гоҳ-гоҳ кўришиб турардик.

— Қалай эди ўша пайтлар, бу Холтоев!

— О-о, учар эди, учар. Уни шайтонга шогирд тушган деб таърифлашарди.

— Ўҳ-ҳў зап топиб айтишган экан. Лекин у ҳозир устозидан анча ўзиб кетган.

БОЛАСИ БОР ЭДИ

— Қачондан буён навбатда турибмиз, «билет йўқ, билет йўқ» дейди-ю, анави йигитга билет бериб юборди-я, — деди темирйўл вокзалининг кассаси олдида турганлардан бири. — Унинг ўрнига иккита боласи билан турган аёлга берса бўларди.

— Унинг ҳам иккита боласи бор эди-да!

— Нима деяпсиз, у барзангидек йигит-ку!

— Сиз аввал айтингчи! Билетнинг нархи қанча!

— Ўн сўм.

— Ҳа, яшанг. Ана ўша йигит билет учун узатган ўн сўм пулининг ичида иккита уч сўмлик «боласи» бор эди.

— Нима!...

ТУХУМ

— Колхоз бозорига ин қуриб олган бир гуруҳ чорбозорчилар бирдан кўринмай қолишди-я. Нима бало, тухум босиб ётишибдими!

— Йўғ-е босгани тухум тополмай изғиб юришибди.

— Нега энди!

— Янги қарордан кейин уларнинг тухуми қуритиляпти-да!

«ЭРТАГА — ПРЕМЬЕРА»

Бир одам автобусда кетаётиб ёнида ўтирган йигитдан сўради:

— Бугун телевизорда қизиқарлироқ кўрсатув борми!

— «Эртага — премьера» бор, — деди йигит.

Савол берган кишининг ғаши келди:

— Мен сиздан бугунгисини сўраяпман, эрталикинимас.

БЎШ ПАЙТЛАРДА

Колхоз кутубхоначиси Ҳушим Келдиевга «Ишдан бўш пайтларингизда нима билан шуғулланасиз!» деб савол беришди.

— Раис буюрган ишлардан бўш пайтларимда кутубхонани очиб ўтираман, — деб жавоб берди кутубхоначи.

ҚАРЗ

Нашриётга кичик бир тўплам топширгандим. Анчадан буён планга киритиш масаласи ҳал бўлмаётган эди. Китоб дўконида нашриёт бош редакторининг катта тиражда босилган семизгина романини кўрдиму, дарров сотиб олдим.

— Бу «қарз»да-а, шоир, — деди бош редактор босмахона бўёғининг ҳиди кўтарилмаган китобга дастхат ёзиб бераётиб, — яхши китобларингиз чиқсин, сиз ҳам қайтаринг дастхат билан.

Яхши тилакдан руҳланиб кетиб тўпламим ҳақида суриштирдим.

— Тўпламингиз бизга маъқул, лекин имкониятларимиз чекланганлиги учун... Ёзаверинг... Китобингиз ҳам чиқади, «қарз»ни ҳам узасиз...

Суҳбатдошимнинг жилмайиб туришига қараб, калламга бир фикр келиб қолди.

— Шунақа-ю, менинг бир ёмон одатим борда, — дедим, — бировдан қарз бўлиб қолсам жуда хижолат чекаман. Кечалари уйқум келмайди.

— Хўш...

— Шу қарзни тезроқ узайликмикин.

— Қандай қилиб!

— Китобимни планга киргазинглар — вассалом.

Ҳабиб СИДДИҚ,
Андижон район, Куйганёр посёлкаси.

Бир асар тарихи

«ҚИЁМАТ ҚАРЗ»

Инсоннинг ҳар бир сонияси кашфиёт десам муболаға бўлмайди. Болалигимизда капалакнинг қанот қоқиши, кечқурунги ғунчанинг эрталаб қип-қизил гулга айланиши, осмондан сув (ёмғир) тушиши илк кашфиёт бўлиши табиий. Йиллар ўтади, бу мўъжизаларнинг асосини биламиз, демак улар табиатнинг оддий ҳодисалари, холос.

Энди мўъжизаларга — аччиқ ҳақиқатларга дуч келамиз. Яхши дегангиз ёмон одам бўлиб чиқади. Ёки бунинг акси...

Мен Шукур Бурҳонов ижро этган икки буюк ролни кўрганимдан кейин, инсон қудратига тан берганман, актёр санъатини эса мўъжиза деб қабул қилганман. Бу икки роль, икки қарама-қарши олам шоҳ Эдип ва Сулаймон ота эди.

Бир сафар Ҳамза номидаги театрнинг талантли режиссёри — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Рустам Ҳамидов билан суҳбатлашиб қолдим. Гапдан гап чиқиб Шукур акани эслаб кетдик. Маълум бўлишича Рустам Шукур ака билан бирга ишлаган, «Қиёмат қарз» спектаклининг режиссёри бўлган экан. Ичимда нимадир жунбушга келиб, уни саволга кўмиб ташладим: «Шукур ака билан ишлаш сизга оғир бўлмадими?», «Инжиқлик қилмадими?»; «Қанақа одам эди?». Рустам кулди.

— Саволларингиз кўпми ўзи? Журналистлар жуда серсавол-да.

— Начора, касбимиз. Мавриди келиб қолди, билиб олсам, зиён бўлмас.

— Бўлмаса, бир спектакль хусусида гаплашайлик. Келинг, ана, «Қиёмат қарз» бўла қолсин, — деди Рустам.

Мен рози бўлдим.

— «Қиёмат қарз»ни билсангиз керак. Ўзи кичкинагина ҳикоя эди дастлаб. Ўлмас ака уни пьесага айлантирган экан. Ўлмас акани мен яхши драматург сифатида ҳурмат қиламан. Унинг 8 та пьесаси театримиз саҳнаси юзини кўрган.

Бир куни Ўлмас ака мени кўриб қолиб, пьесанинг тақдирини сўраб қолди.

— Хабарим йўқ, — дедим, — анча бўлувдими топширганингизга?

— Бир ярим йилча бўлувди, — деди адиб.

— Мен ўқиб кўрай, — дедим.

Ўқисам яхши пьеса, Кейин театр ижодий коллективи билан биргаликда ўқидик. Актёрларга манзур бўлди. Ҳамма бир овоздан:

— Пьеса Шукур ака учун ёзилибди. Сулаймон ота ролини фақат у киши ижро эта олади, — деди.

Шукур акага айтсам, у киши «Ҳа» ҳам, «Йўқ» ҳам демадилар. Фақат:

— Ким ёзган? — дедилар.

— Ўлмас Умарбеков.

—Ҳм, Ўлмас жуда маданиятли ёзувчи, — деб қўйдилар.

Сираси, Ўлмас акага катта ҳурмат билан қарардилар.

— Розилигини олиш ҳам осон бўлмади денг?

— Шукур аканинг одатлари шундай ўзи. Пьеса танлайдилар. Авторга ҳам эътибор берадилар. Бир чеккаси Шукур акани ҳам тушуниш керак. Эдип ролини қойилмақом қилиб ижро этаётган пайтлари. Эндиги роль Эдипдан кучли бўлиши керак эди.

Орадан бир ойча ўтиб яна Шукур акага пьеса ҳақида гап очдим.

— Ўғлим, мен қариб қолдим. Бошқа биров ўйнайқолсин, — дедилар.

— Аввал пьесани ўқиб берай, — ялиндим мен.

— Майли, уйга келақол, — рози бўлдилар буюк актёримиз.

Шукур аканинг уйида рафиқаси Шакар опа, қизи Шодия, ўғли Шавкатлар билан пьесани ўқиб чиқдик. Энди Шукур аканинг пьеса эшитишининг ўзи ҳам бир санъат эди. Уни тасвирлаб бериш қийин.

Хуллас, пьесани ўқиб бўлдик. Шукур ака савол ташладилар:

— Сиз қандай қилиб қўясиз саҳнага? Қандоқ постановка қиласиз?

Мен режаларимни айтдим.

— Ўйнайман деб ваъда қилмайман, — дедилар Шукур ака, — бир репетиция қилиб кўрайлик-чи.

Илк репетицияни, ишонсангиз, Шукур аканинг уйида бошлаганмиз. Шукур ака иш бошладими, охирига етказмай қўймайди. Буёғидан хотиржамман.

— Бунинг устига Сулаймон ота ажойиб образ, — луқма ташладим.

— Сулаймон ота бу Шукур аканинг ўзи.

— Рустам менга бир қараб қўйиб гапида давом этди: Шукур аканинг одати жуда ажойиб эди, ким нима деб илтимос қилса, елиб-югуриб ёрдам бераверардилар. Сайланмаган халқ депутати эдилар.

— Кўп ўқиганман, эшитганман, — дедим таъсирланиб.

— Ўзингиз учрашганмисиз? — сўради Рустам.

— Учрашганмиз. У киши — саҳнада, мен — томоша залида.

Рустам кулиб қўйди.

— Бир ойлардан кейин Шукур ака менга гапириб қолдилар: «Агар Сулаймон ота томоша бошлангандан кейин ўн минут ичида томошабинни ўзига тортиб олмаса — тамом, уни ижро этишнинг умуман ҳожати йўқ».

Тушуниб турибман нима демоқчи бўлганларини. Хуллас репетиция қизиб кетган. Картинама-картина тайёрлаяпмиз. Сулаймон ота тутинган ўғли Нуъмонжоннинг дарагини излаб юртма-юрт кезиб юрибди. Турли одамлар билан учрашяпти. Ҳамдард бўляпти. Ҳимоя қиляпти.

Пьесада Сулаймон ота Брестда уруш бевалари билан учрашадиган саҳна бор. Бир режиссёр дўстим айтиб берганди. Бир сафар митингдан сўнг жуда кўп аёллар тўпланиб, Номаълум солдат қабрига гул қўйишади. Маълум бўлишича улар 40 йилдан бери дом-дараксиз кетган эрларини, ўғилларини кутаётган уруш аёллари экан.

Шукур ака ҳам шу саҳнага зўр бердилар. Эркли Маликбоева, Икрома Болтаева, Тўти Юсуповалар ҳам шундай шикасталик билан роль ижро этишдики, асти қўяверасиз. Энди ўша саҳна иродаси кучли, кутиб яшаётган, ишлаётган, курашаётган рус аёлларига гимндек янграб кетганди!

— Ҳа-а, — дедим таъсирланиб, — бизга гапириш осон. Уларга эслаш ҳам осон бўлмагандир. Рустамжон, нега спектаклни тайёрлаш бунча чўзилиб кетган?

— Шукур аканинг бошига тушган мусибатлар ёдингиздами? Қизи, ўғли... Ўшалар актёримизни чўктириб қўйди. То ўзларида куч-қувват топиб ишни қайтадан бошлагунларича бир йилча вақт ўтди.

— Шукур ака Сулаймон ота қиёфасига киргунча озмунча қийналмаган эканлар-да-а?

— Нимасини айтасиз. Умуман Шукур ака фидойи актёр эди. Бирон бир марта ижро этган ролларини репетиция қилмасдан саҳнага чиқмаганлар. Меҳнат, яна меҳнат эди у кишининг шиори. Худди шунинг учун ҳам халқимиз севарди-да.

Рустам жим қолди. Кейин ёдига тушдими, ҳикоя қила кетди.

— Нуқул театрдан чиқиб «Рустамжон, юр, бозордан қовун оламиз», дердилар. Шу десангиз бозор оралаб кетамиз. Мен қовун танлаш билан овораман, у кишининг парвоси йўқ. Бозорни обдон айланиб, чиқиб кетамиз. Мен эслатаман:

— Шукур ака, қовун олмайсизми?

Шукур аканинг бўлса кўзи қовун сотаётган чолда бўлади.

— Қовун буёқда, — дейман.

— Қўявер, — қўл силтайди у киши, — анави чолни кўряпсанми? Ҳа, балли, соқолини, кийим-бошини қара. Ана ўша — Сулаймон ота.

Ҳамма нарсага тушунаман-қоламан: Шукур ака Сулаймон отани излаб юрган эканлар.

Бозордагина эмас, ҳатто чойхоналарда ҳам бўлар эканлар. Бир сафар чой шопириб ўтирган хоразмлик отахонни кўриб, роса завққа тўлганлар.

— Мана, Сулаймон ота! — деганлари ҳали-ҳануз эсимда. Бу билан нима демоқчиман! Демоқчиманки, Шукур ака образни қатрама-қатра йиққанлар! Қатралардан йиғилиб, Сулаймон отадек дарё ҳосил бўлган.

— «Қиёмат қарз» тайёр бўлгунча Шукур ака шоҳ Эдипни ижро этмаганмилар? — эсимга тушиб қолиб сўрадим.

— Сулаймон ота билан овора бўлиб кетганимиздан кейин бир гал Шукур ака айтиб қолди:

— Рустамжон, шу Эдипни бир машқ қилиб қўйсак-а.

Репетиция қиламиз. Шукур ака Эдип қиёфасида. Репетицияни тўхтатамиз. Менга ажабланиб қарайдилар:

— Рустамжон, бу Эдип Сулаймон ота бўлиб қоляптику! — Кейин қатъий қилиб дедилар: «Қиёмат қарз» битгандан кейин қайтамиз Эдипга!

«Қиёмат қарз» саҳнада узлуксиз етти йил ўйналди. Ҳамманинг кўзида ёш, дили тўла ҳаяжон. Эсимда, Шукур ака саҳнага чиқиш олдидан уч-тўрт укол олардилар. Қон босимлари юқори эди. Спектаклдан кейин бир ҳафта-ўн кун қушдек енгил бўлиб юрардилар.

— Айтишингизга қараганда пьесага ҳатто саҳнада ўйналаётган пайтда ҳам ўзгартишлар киритилган экан-да!

— Албатта Ўлмас ака пьесанинг янада яхши бўлиши учун, янада пишиқ бўлиши учун фойда берадиган барча таклифларимизни қабул қилди.

— Ҳозир бу пьеса ўйналмаяпти чоғи?

— Ҳозирча йўқ.

Рустам ҳам, мен ҳам жим қолдик.

— Шукур Бурҳон — Сулаймон ота ҳаётда йўқ бугун. Жисман йўқ. Юрак торларини узиб юборадиган бу сўзни айтгим келмайди. Аммо, на илож.

Спектаклдан яхши бир хулоса чиқарганман. Бировнинг ишига аралашишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Аммо Сулаймон отанинг ҳаққи бор. Чунки у Сулаймон ота! Кишилар дардига малҳам бўлиш, уларнинг оғирини енгил қилиш, бу Шукур аканинг ҳам одати бўлган экан.

Аслини олганда, ҳар биримизнинг виждонимиз олдидаги қиёмат қарзимизку бу!

Дилимдан кечган бу гапларни Рустам Ҳамидовга айтдим. У бош ирғади:

— Жуда тўғри хулоса чиқарибсиз!

Мен ана шулар ҳақида, Шукур Бурҳон — Сулаймон ота ҳақида ёзишим керак эди.

Ва ниҳоят ёздим.

Бунинг учун эса Рустамга раҳмат.

Темур УБАЙДУЛЛАЕВ.

Турфа олам

КУЛГИ — ЭНГ ИШОНЧЛИ ВОСИТА

Ер юзидаги энг жиззаки одамлар — меҳнаткаш аёллардир. Уларга нисбатан уй бекаларининг жаҳли камроқ чиқади. Эркаклар эса ҳис-туйғуларини ҳаммадан яхши бошқара оладилар. Бирмингем университетининг психолог олимлари ана шундай хулосага келдилар. Олиб борилган тадқиқотлар натижасида улар ғазаб ифодасининг 320 «турини» аниқладилар. Маълум бўлишича инсоний қадр-қиммати ёки меҳнатининг натижасини камситишга уриниш одамларнинг жаҳлини кўпроқ қўзғатар экан. Шундай одамлар борки, бир ойда бир марта росмана ғазабланишади, шундай одамлар борки, бир кунда 6-10 марта ҳатто 12 марта асабийлашишади. Униси ҳам, буниси ҳам нормал ҳол, деб тасдиқлашади олимлар. Мисол учун

бугун кечаси қаттиқ чарчаганлик ёки ўзингизни ёмон ҳис этаётганлигингиз сабабли ғазабингизни қўзғаган нарса, эртаси куни эрталаб табассумга сабаб бўлиши мумкин холос. Ўзингизнинг ҳам, бошқаларнинг ҳам асабингизни асраш учун психологлар «ғазабни тизгинлашнинг» ўзингизга маъқул усулини ишлаб чиқишни тавсия этадилар. Баъзи кишилар асабийлашганларида ўнгача санашни, бошқалар чуқур-чуқур нафас олишни маъқул кўришади. Яна бошқалари қисқа сайрдан сўнг ўзларига келишади. Аммо ғазабни тизгинлашнинг энг ишончли воситаси қаҳқаҳа отиб кулиш бўлса керак.

РАСМ МУЗЕЙГА ҚАЙТАРИЛДИ

Норвегиялик машҳур рассом Эдвард Мункнинг «Қонхўр» картинаси ўғирланиши билан боғлиқ жуда кўп шов-шувларга сабаб бўлган воқеанинг бундай жўн ҳал бўлишини ҳеч ким кутмаган эди. Картинани Норвегия пойтахтидаги марказий полиция участкасига талай миқдордаги олтин буюмларни ўғирлашда айбланаётган ёшгина йигитча келтириб берди. У ўз қилмишини

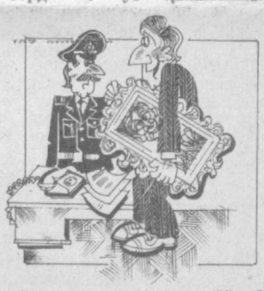

«ёшлиги ва қимор ўйнаб икки миллион крона қарз бўлиб қолгани» билан изоҳлади. У расмни на Норвегияда, на чет мамлакатларда сота олмабди. Полиция картинани музейга топширганидан сўнг ёмон шароитларда сақлангани учун унга шикаст етказилгани маълум бўлди. Ҳозир таъмирловчилар расмнинг ана шу нуқсонларини тузатишяпти.

ҲАММА ГАП СОЧ ТУРМАКЛАШДА

Африкада расм бўлган соч турмаклаш турларини санаб адоғига етолмайсиз. Уларнинг барча ижодкорлари бир нарсага — ожизаларни янада жозибали қилишга интиладилар. Шунга қарамай африкалик хотин-қизларнинг сочлари турмакланишига қараб бир-биридан кескин фарқ қилади.

Соч турмаклаш кўп асрлардан бери турли миллат аёлларини «фарқлаш»нинг белгиларидан бири бўлиб келган. Сочларнинг тўғри, шокилали, ўрам шаклида турмакланиши ва безатиш услубига қараб масалан Буркина - Фасода ҳозир ҳам гўзалларнинг пель, дафинг, ёки моси миллатига мансуб эканлигини аниқлаш мумкин. Бундан ташқари соч турмаклаш вариантлари уларнинг эгалари қандай социал аҳволдалиги, жамиятнинг қайси табақасига мансуб эканлигидан далолат беради. Уларнинг сочларига қараб турмушга чиққанми ёки йўқми, ёш онами ёки фарзанди йўқми билиб олса бўлади. Соч турмаклашнинг айрим деталларига қараб унинг қандай воқеа—анъанавий байрам муносабати биланми, туғилган кун, тўй, яқин кишисининг вафоти биланми турмакланганини осонгина аниқласа бўлади.

Соч турмаклаш ҳар бир этник группа маданиятининг муҳим элементи ва Буркина-Фасо барча халқларининг умумий мулкидир, деб ҳисоблашади маҳаллий уста-сартарошлар. Улар кўҳна санъат ва қадимги анъаналарни асраш, ривожлантиришни ўз касбларининг бугунги кундаги асосий мазмуни деб биладилар.

Лион ИЗМАЙЛОВ

Оғир аҳвол

Ҳажвий диалог

— Доктор, бошим оғрияпти. Ҳароратим унчалик баланд бўлмаса ҳам, лекин ёқимсиз. об-ҳаво ёмон бўлса бўғинларим зирқираб оғрийди.

— Яхши ухлайсизми?

— Унчалик эмас.

— Қаҳва ичиб олиб, ухлолмаган вақтлар ҳам бўладими?

— Ҳа, тўғри, бўлади.

— Айниқса Бразилия қаҳвасидан.

— Э, ҳар қанақасидан.

— Йўқ, ундай деманг, Бразилияники энг зўри. Мен ҳам Бразилия қаҳвасидан ичиб тураман, фақат топганимда. Ҳозир Бразилияникини топиш жуда қийин, бошқасини умуман ичмайман.

— Доктор, ҳароратим унчалик юқори эмас, лекин барибир ёқимсиз-да.

— Ўтган куни магазинда чойга навбатда турдим. Ҳинд чойи эди. Менга келганда қолмади, бошқачасини ичмайман. Фақат ҳинд чойини. Лекин уни қаердан олишга бошим қотиб қолди.

— Доктор, бўғинларим зирқирайди. Фақат об-ҳаво ёмон бўлса. Бу нимадан?

— Бу об-ҳаводан. Агар ҳаво ўзгарса бўғинларингиз зирқирайди, тўғрими?

— Тўғри.

— Бу об-ҳаводан. Шунақаси ҳам бўлиб туради. Ҳаво ўзгаради, бўғинлар зирқирайди. Бу — об-ҳаводан.

— Ҳароратим ҳам унчалик юқори эмас, лекин ёқимсиз. Шундай бўлса ҳам ўзимни ёмон ҳис қиламан.

— Қисқичбақалар ғойиб бўлди. Илгарилари касаллардан бири топиб берарди. Кейин ўзи ғойиб бўлди. Ёки тузалиб кетган ёки бошқа врачга ўтган. Йўқ, у бунчалик тез тузалиб кетиши мумкин эмас. У қайсидир озиқ-овқат магазинида секция мудири эди. Бунақалар узоқ касал бўлишади, агар бошқа врачга ўтишса... Демак, бошқасига ўтиб кетган. Ёки кўчиб кетган. Фақат тузалмаган.

— Доктор, бошим ҳам оғрийди.

— Кўнглингиз беҳузур бўлмайдими?

— Бўлади.

— Бу нимадан?

— Билмадим.

— Икрадан.

— Йўқ, икрадан беҳузур бўлмайди. Мен буни аниқ биламан.

— Меники ҳам беҳузур бўлмайди. Айниқса қора икрадан. Қизилидан ҳам беҳузур бўлмайди-ку, лекин унчалик эмас. Мана менда бир касал бор эди...

— Унинг қаери оғрирди?

— У икра топиб берарди.

— Мен ул-бул касали бормиди, деяпман?

— Ахир мен айтяпман-ку: унда икра бор эди. У топиб берарди. Кейин... кейин ғойиб бўлди.

— Кўчиб кетдими?

— Ҳа, бутунлай.

— Чет элгами?

— Яна ҳам узоққа.

— Бу нима деганингиз?

— Икра ва қисқичбақалар, касаллик варақаси йўқ ерга.

— Менга касаллик варақаси керакмас. Фақат ўзимни яхши ҳис қилсам бас.

— Ахир қадай қилиб яхши ҳис қиласиз? Бошингиз оғриса, ҳароратингиз бўлса, бўғинлар зирқираса.

— Доктор, булар тузаладими?

— Ҳа, албатта. Ким бўлиб ишлайсиз?

— Инженер.

— Ҳа-а-а. Инженерларда жуда секин тузалади. Бундан ташқари қисқичбақасиз, икрасиз, қаҳвасиз ва чойсиз жуда қийин.

— Ахир мен буларсиз ҳам тузалишим мумкин-ку.

— Сиз тузалишингиз мумкинку-я, лекин бошқалар тузалмайдику.

— Лекин мени бошқалар қизиқтирмайди. Ахир мен касалманку. Бу ерим, бошқа ерим оғрияпти.

— Бошингиз ҳам оғриб турса керак.

— Доктор, сиз шундай деб ўйлайсизми?

— Аминман. Аввало бошни текширтириш керак. Невропатологга.. Ҳа, ҳа, невропатологга учрашишингиз керак, азизим. Бошингизни тузаттиришингиз билан, менинг олдимга келсангиз ҳаммаси ўтиб кетади.

— Майли, доктор, мен ўша ёққа бораман. Демак, портфелимдаги икра, қисқичбақа, қаҳва ва бошқаларни невропатологга олиб боракарканман-да? Яхши қолинг, доктор.

Русчадан Дилшод ЖАЛОЛОВ таржимаси.

Куёв бўлмай қолинг

Ҳазил

Азизим, кексайганда олов бўлмай қолинг,
Бир жононга эргашиб, тумов бўлмай қолинг.
Савлатингизни кўрса ҳар киши ҳавас қилади,
Эл ичида содда-ю, баёв бўлмай қолинг.
Кўчага чиққач ўғил-қизни тез унутасиз,
Набираларга дарров биров бўлмай қолинг.
Қилиғингизга бай-бай, ёш-яланг ёқа тутади,
Мўйлабингизни бураб, миёв бўлмай қолинг.
Йигитлар йўлдан озса, қуйилиб қолар дерлар,
Сиз қачон тузаласиз, асов бўлмай қолинг.
«Уят ўлимдан ёмон» дейишни яхши кўрасиз,
Аммо амал қилмайсиз, ялқов бўлмай қолинг.
Бузуқ арава каби қийшайиб, йўлдан чиқиб,
Қариган чоғда гўё куёв бўлмай қолинг.

Усмон ЮСУПОВ.

Бир қайнови ичидаги гаплар

✦ —«Ўтган кунлар»имни излаб ҳеч тополмаётипман!

(Паришонхотир китобсеварнинг гапи).

✦ Мани тарвузимга гап йўқ!

(Деҳқоннинг мақтови).

✦ Оёғимни қоқиб, мен келгунимча тайёрлаб қўйинг.

(Мижознинг дегани).

✦ Ярим соатлик фильмга сиғолмагандик, лекин амаллаб эллик минутга сиғишга рухсат олдик.

(Режиссёрнинг дегани).

✦ Ҳей, каттанг бошимни илиб кетибдику!

(Отанинг дегани).

✦ Ночор моллар акт қилинган.

(Ферма мудирининг тушунтириши).

Фаёз ҒАФУРОВ.

Корректор дафтаридан

✦ Қаттиқ (?) ичган қаримас.

✦ Қолган ишга ёмғир (қор) ёғар.

✦ Санламай (?) саккиз дема.

✦ Бировнинг нони қорни (қорин) оғритар.

✦ Болалик уйда сира (сир) ётмас.

✦ Ҳар уйнинг (ишнинг) ўз калити бор.

✦ Бир қўлдан товус (товуш) чиқмайди.

Анвар МИРЗАЕВ.

26 декабрь—1 январь

Душанба
26 декабрь

◎ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Футбол шарҳи. 10.05 «Айбдор деб топилсин». Бадиий фильм. 11.25. Янгиликлар. 11.35 «Оламга саёҳат». Киноальманах. 12.35 «Бизнинг қаҳрабо».

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 Телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси. 17.05 «Қувноқ стартлар». 17.50 «Мусиқавий дам олиш онлари» 18.15 Пхеньян «Мансудэ» ансамблининг концерти. 18.55 «Шерлок Холмс иккимиз». Мультфильм премьераси. 19.05 «Балет, балет...». 20.05 «Гавана — Москва» телекўприги. 21.20 «Қайта қуриш прожектори». 21.30 «Время». 22.00 «Қайта қуриш: муаммолар ва ечимлар». 23.00 «Дунё воқеалари». 23.15 Концерт.

◎ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

* * *

Ўқув программалари

* * *

9.15 «Сиз яратган боғ». 9.45 10.35 Теварак-атроф билан танишиш. 1-синф. Кўча ҳаракати қоидаларига ҳурмат сабоғи. 10.05 Итальян тили. 10.55 «Ҳаётнинг сеҳрли ғилдираги». Илмий-оммабоп фильм. 11.05 ПТУ ўқувчиларига. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Ҳисоблаш алгоритмлари ва расм чизиш, 11.35 12.35 Астрономия. 10-синф. Ой.

* * *

12.05 С. Прокофьев. «Ромео ва Жульетта». 13.05 «Фавқулодда топшириқ олган поезд». Бадиий фильм, субтитр билан (А. Довженко номли киностудия). 14.30 Янгиликлар.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 19.45 «Халқаро панорама». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Айни ҳаракат пайти». 21.30 «Время». 22.00 «Қайта қуриш прожектори». 22.10 «Чашма». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 23.15 Янгиликлар.

◎ ЎзТВ

16.45 Телефильм. 16.55 «Диққат, арча!». Ёнғиннинг олдини олиш чоралари ҳақида. 17.25 Ўқитувчи экрани. 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Мультфильм. 18.20 Болалар учун. «Бойчечак». 18.50 Халқ таълимини қайта қуриш муаммолари ҳақида давра суҳбати. 19.30 «Ферма — ижарага». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Манзарали фильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Танбур тароналари». 21.20 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Бўстон». Тележурнал. 23.10 Телефильм.

◎

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 Телефильм. 20.05 Фильм-концерт. 20.35 «Объективда — қайта қуриш».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.20 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Рухсатнома». Бадиий фильм.

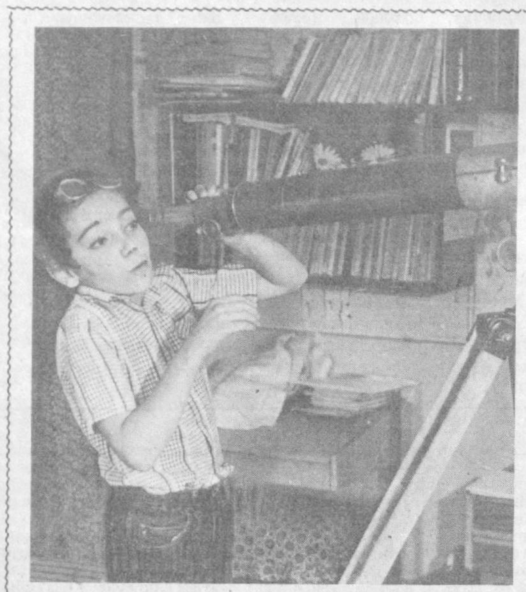

11 ёшли 8-синф ўқувчиси

ОЗАРБАЙЖОН ССР. Бокудаги 56-мактабнинг саккизинчи синф ўқувчиси — ўн бир ёшли Юсиф Қулиев ёшига нисбатан мулоҳазали, шу билан бирга болаларга хос соддадил. Айтмоқчи, йил бошидан бери ўқиб келаётганига қарамай у яқиндагина мактаб педсоветининг қарори билан саккизинчи синфга ўтказилди. Бундан олдин Юсифга бешинчи, олтинчи ва еттинчи синфлар учун имтиҳон топширишга тўғри келди. Сабаби, ҳозир унинг тенгдошлари бешинчи синфда ўқишяптида.

Болакай барча фанлардан физикани яхши кўради. Юсиф олий математика асосларини мустақил ўзлаштирган. У 1987 йилда Москва Физика-техника институтининг илмий-техника конференциясида иштирок этиб, диплом билан мукофотланган. У ҳеч қийналмай ўқияпти. Аммо уни заминдаги нарсаларга қараганда коинот кенгликлари кўпроқ қизиқтиради. Унинг хонасида, дераза олдида узун дурбин турибди — астрономия билан у қизиқиб мустақил шуғулланаяпти.

Болакайнинг билим доираси ниҳоятда кенг, достонларни жуда яхши кўради, уларнинг кўпини ёддан билади: Яқин Шарқ ва Ўрта Осиё халқларининг Гўрўғли эпоси, қирғизларнинг «Манас»и, рус баҳодирлари ҳақидаги достонлар шулар жумласидандир. Юсиф қадимги карелофин поэмаси услуби ва вазнини сақлаб қолган ҳолда «Калевала»нинг давомини ёзган.

СУРАТДА: ёш астроном — бокулик ўқувчи Юсиф Қулиев.

А. Беккер фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Пайшанба
29 декабрь

◎ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Эдмонтон Ойлерз» (Канада) — «Динамо» (Рига). Канададан кўрсатилади. 11.25 «Салом, музика!». 12.15 Янгиликлар. 12.25 Концерт. 12.55 Ҳужжатли фильмлар.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 София Виковянку куйлайди (Руминия). 16.50 Ҳужжатли фильмлар премьераси. 17.50 «... 16 ёшгача ва ундан катталар». 18.35 «Музикали хазина». С. Рахманинов. Паганини мавзуларига ёзилган рапсодия. 19.00 «Янги йил эртаги». Мультфильм. 19.20 «Дунё воқеалари». 19.40 Адабий-бадиий видеоканал. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Адабий-бадиий видеоканалнинг давоми.

◎ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

* * *

Ўқув программалари

* * *

13.05 «Яқин кишига бўлган муҳаббат». Телевизион бадиий фильм. 14.20 Янгиликлар. 14.30 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Майор Бўрон», 3-серия. 15.50 Ҳужжатли фильм премьераси.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 Ритмик гимнастика. 19.15 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Эдмонтон Ойлерз» (Канада) — «Динамо» (Рига). Канададан кўрсатилади. Танаффус пайтида (20.35) — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Худди ўша Мюнхаузен». Телевизион бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. Танаффус пайтида (23.25) — Янгиликлар.

◎ ЎзТВ

16.45 Ҳужжатли фильмлар. 17.30 ЎзССР тарихи. 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильм. 18.40 «Комсомол прожектори» (рус.). 18.55 «Қайта қуриш: муаммолар ва изланишлар». 19.20 «Ишонч меридиани». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «От спорти байрами». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек давлат филармонияси коллективларининг ҳисобот концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 М. Қориёқубов номли Ўзбек давлат филармонияси коллективларининг ҳисобот концерти (давоми).

◎

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Ёшлик» почтасидан. 21.00 «Давлат қабули — давр талаби».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Созандаларнинг йўли». Бадиий фильм (рус)..

Сешанба
27 декабрь

◎ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар. 9.30 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Квебек Нордикс» (Канада) — МАСК. Канададан кўрсатилади. 11.30 Янгиликлар. 11.40 Концерт.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 Ҳужжатли фильмлар премьераси. 17.10 Мультфильмлар. 17.40 Болалар учун фильм. 18.45 «Сиз яратган боғ». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Миср: пирамидалар мамлакатининг янги куни». Кинокўрсатув. 20.10 «Хазина». Телевизион бадиий фильм премьераси «Экран». 21.30 «Время». 22.05 «Позиция». Бадиий-публицистик программа. 23.20 «Александр Ведерников. Менинг Ватаним». Ҳужжатли фильм премьераси. 00.05 «Дунё воқеалари».

◎ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

* * *

Ўқув программалари

* * *

9.15 «Юбилей». Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 География. 7-синф. СССРнинг ўрмон ресурслари. 10.05 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 ПТУ ўқувчиларига. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Девонрий газетани ЭҲМ чиқаради. 11.35 География. 6-синф. Антарктиданинг замонавий тадқиқотлари. 12.05 «Қизиқишларнинг олами». Ҳужжатли фильмлар: «Аввал рақс бўлган», «Иванушка бўлган экан», «Фантазия» 12.45 «Чашма», Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 13.50 Янгиликлар. 14.00 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Майор Бўрон». Уч сериялы телевизион бадиий фильм. 1-серия («Мосфильм»).

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 Ритмик гимнастика. 19.15 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Квебек Нордикс» (Канада) — МАСК. Канададан кўрсатилади. Танаффус пайтида (20.35) — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 21.30 «Время». 22.05 «Чашма». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 23.10 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув (такрор). 23.40 Янгиликлар. 23.45 Чанғи спорти. «Красногорск чанғиси» Бутуниттифоқ мусобақалари 10 км. Хотин-қизлар. Красногорскдан кўрсатилади.

◎ ЎзТВ

16.30 Болалар учун театр. 17.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватан посбонлигида» (рус.). 19.00 «Инсон ва табиат». Бевосита мулоқот. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 Шу куннинг долзарб мавзуси. 20.30 «Ахборот». 20.50 ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Олмахон Ҳайитова куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ретро». Экранда — «Ўзбекфильм» киностудиясининг фильмлари. «Гуллар очилганда». Бадиий фильм (рус.). 23.40 Кўрсатувлар программаси.

◎

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Ишбилармон кишилар». Бадиий фильм. 20.50 «Декабрнинг унутилмас лаҳзалари».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 «Болалар — бизнинг келажагимиз». Етим болалар ҳақида.

Жума
30 декабрь

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАР ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ТОПГАН КУН

◎ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Оддий Арктика». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.35 Янгиликлар. 11.45 Ҳужжатли фильм.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 А. Мистюков номли Новолипецк металлурглари рус халқ хорининг концерти. 16.55 «Нега ва нима учун?». 17.25 «Орзуларимизга эргашиб борамиз». 17.55 «Янги йил эртаги». Мультфильм. 18.05 Ҳужжатли фильм. 18.35 Биовитамин концентрати (БВК) ишлаб чиқариш ва уни қўлланишга бағишланган Бутуниттифоқ конференциясидан репортаж. 19.20 «Дунё воқеалари». 19.35 Болалар учун фильм. 20.00 «Интерсигнал». 20.30 Эстрада томошалари. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Эстрада томошаларининг давоми.

◎ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 9.45 Инглиз тили. 10.15 Ҳужжатли фильмлар. 11.30 Инглиз тили. 12.00 «Худди ўша Мюнхаузен». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 13.05 Мультфильмлар. 14.40 Янгиликлар. 14.50 Болалар учун фильм.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.40 Мультфильмлар. 19.00 «Ҳайвонот оламида». 20.00 Концерт. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Приморье бульвари». Бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар.

◎ ЎзТВ

16.45 Кинопрограмма. 17.30 Болалар учун концерт. 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Пионерлар мамлакатида». 18.45 Кинолавҳа. 18.50 «Элга хизмат: талаб ва таклиф». 19.20 Эстрада программаси. 20.00 «Ахборот». (рус.). 20.20 Шу куннинг долзарб мавзуси. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ягона оилада». 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Анонс». 22.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қувноқлар ва зукколар».

◎

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шаҳар портрети» (рус, такрор). 20.30 Фильм - концерт. 20.55 «Ўзингни синаб кўр». Спорт кўрсатуви (рус.).

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Бадиий фильм. (рус.).

Чоршанба
28 декабрь

◎ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар премьераси. 9.25 «Хазина». Телевизион бадиий фильм. 10.40 «Қувноқ стартлар». 11.25 Янгиликлар. 11.35 Болалар учун фильм.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 Ҳужжатли фильмлар премьераси. 17.10 «Салом, музика!». 18.00 Мультфильм. 18.20 «Катманду водийсида». Кинопрограмма (Непал). 18.50 «Агро» тележурнали. 19.20 «Дунё воқеалари». 19.40 Ҳужжатли фильм. 19.45 «Бир оила бўлишимиз мумкин». Совет—Америка болалар телешоуси. 21.30 «Время». 22.05 Концерт. 23.15 «Дунё воқеалари». 23.25 «Самода ва ерда. Валерий Чкалов ҳаётидан ўн йил». Телевизион ҳужжатли фильм.

◎ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

* * *

Ўқув программалари

* * *

9.15 Ҳужжатли фильмлар. «Ақиқ», «Малахит». 9.35, 10.35 Музика. 1-синф. П. И. Чайковскийнинг «Шчелкунчик» балети. 10.05 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 Совет монументал ва портрет ҳайкалтарошлиги. 11.35 12.35 Н. А. Некрасов. «Аёз-бобо». 6-синф. 12.05 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.

* * *

13.05 «Чашма». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

14.10 «Студентларнинг «Гаудеамус 9» ашула байрами». Телевизион ҳужжатли фильм. 14.30 Янгиликлар. 14.40 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Майор Бўрон», 2-серия.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.25 Москва Кремли комендатураси намунали кўргазмали оркестрининг концерти. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Агар соғлом бўлай десанг». Туризм ва унинг муаммолари. 21.00 «Музикали киоск». 21.30 «Время». 22.05 «Яқин кишига бўлган муҳаббат». Телевизион бадиий фильм премьераси. 23.20 Янгиликлар.

◎ ЎзТВ

16.45 Зоология. 17.15 Ўсмирлар учун. «Ровесник» (рус.). 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қайтиш». Мультфильм. 18.15 «Агросаноат ва Озиқ-овқат программаси». 18.45 «Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олишни ўтказиш тартиби ҳақида». 19.15 «Қайта қуриш йўлидан». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Елкан, шамол ва биз». Манзарали фильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ҳалима Носирова». Фильм - концерт. 21.20 «Кошкар». Телефильм. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ўта жозибали ва мафтункор». Бадиий фильм. 23.35 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги» (тожик тилида).

◎

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Афғонистон ўт ичра». Солдат қўшиқлари фестивали (рус.). 21.00 «Советлар ва ҳаёт».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 «Вақтичоғлик». 23.15 «Қора қузғун». Телефильм.

Ташмачилар қўлга тушди

Идорадан ташқари соқчилик хизмати ходимлари 8—18 декабрь кунлари халқ хўжалиги объектларида ўтказган рейдлар чоғида қўлга тушиб, шарманда бўлган ташмачилар билан таништиришни давом этамиз.

◎ 8 декабрь соат 22 да ишхонадан чиқаверишда хўжалик ҳисобидаги қурилиш бошқармаси 2-участкасининг дурадгори, 1940 йилда туғилган Николай Иванович Есюнин ушланди. Унинг ёнидан 100 дона тахтача чиқди.

Текширишда тахтачаларнинг Есюнинга қарашли эканлиги, ишлов бериш учун ишхонасига олиб келганлиги аниқланди. Бошқарма тақдим этган справкага қараганда берилган ишлов қиймати 10 сўм 28 тийинни ташкил этади.

Н. И. Есюнинга доир материаллар чора кўриш учун ишхонасига жўнатилди.

◎ 14 декабрь соат 22 да «Тошкент» ёғочсозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг контрол-ўтиш пунктида 3-йирик панелли уйсозлик заводининг қолипловчиси, 1964 йилда туғилган Баҳром Аббосхўжаевич Маматқулов ушланди. Унинг ёнидан 9 сўм 84 тийинлик 5 дона силлиқланган тахта чиқди.

Собир Раҳимов район халқ суди томонидан Б. А. Маматқуловга 100 сўм жарима солинди.

◎ 12 декабрь куни корхонадан чиқаверишда 1-нон заводининг тара етказиб берувчиси, 1973 йилда туғилган Асқарбек Баҳраевич Отабеков ушланди. Унинг ёнидан 3 сўмлик 1 килограмм хамиртуруш чиқди.

Ленин район халқ суди А. Б. Отабековга 30 сўм жарима солди.

◎ 13 декабрь куни ишдан қайтишда 153-қурилиш трести 61-қурилиш бошқармасининг монтажчиси, 1943 йилда туғилган Нурмат Хатамович Ражабов ушланди. Унинг ёнидан қиймати 5 сўмлик грелка чиқди.

Чилонзор район халқ суди томонидан Н. Х. Ражабовга 30 сўм жарима солинди.

◎ 500 грамм печенье билан қўлга тушган 34-болалар боғчаси хўжалик мудири, 1928 йилда туғилган Зинаида Григорьевна Безденежних, 15 дона тахтача билан қўлга тушган «Ўзбекпроектмебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси тажриба цехининг дурадгори Сергей Владимирович Федоров, 15 килограмм трубка олиб чиқмоқчи бўлган «Узвторцветмет» корхонаси 4-цехининг ишчиси, 1957 йилда туғилган Сергей Викторович Шиловга доир материаллар чора кўриш учун ишхоналарига жўнатилди.

◎ 13 декабрь куни ишдан қайтаётган 12-қурилиш тресети 2-механизациялашган кўчма колоннасининг ғишт терувчиси, 1940 йилда туғилган Владимир Андреевич Воробьев ушланган эди. Унинг ёнидан 2 сўм 50 тийинлик алебастр чиқди.

Чилонзор район халқ суди томонидан В. А. Воробьевга 20 сўм жарима солинди.

Х. ПОЛАТОВ.

Шанба
31 декабрь

◎ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Нега ва нима учун?». 9.35 «Музикали совға». 10.00 Болалар учун фильм. 11.05 «Инсон. Ер. Коинот». 12.05 Халқаро мода фестивали. 13.05 «Циркни ҳамма севади». 13.50 «Социализм мамлакатларида». Янги йил кўрсатуви. 14.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. 15.35 «Ҳайвонот оламида». 16.35 «Дунё воқеалари». 16.55 «Нима? Қачон? Қаерда?». 18.55 Концерт. 19.40 Мультфильм премьераси. 20.00 Останкино концерт студиясида сатира ва юмор кечаси. 21.30 «Время». 22.05 «Эфирда музика». 23.05 «Телетомошабин ҳамроҳи». 23.40 Ҳужжатли фильм премьераси. 23.50 Катталар учун мультфильмлар. 00.15 Совет қўшиқларидан концерт. 00.40 Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР! Совет халқига табрик. 01.05 Янги йил байрам томошалари. 05.15 «Рақслар, рақслар, рақслар...». 05.45 Чет эл эстрадаси артистларининг концерти.

◎ МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 Ҳужжатли фильмлар. 9.40 Д. Дашиев концерти. 10.10 «Уй академияси». 10.40 «Манбалар». 11.10 Мультфильмлар. 11.35 Болалар учун қисқа метражли бадиий фильмлар. 12.15 Телевизион музикали абонемент. 13.25 «Уланова олами». Телевизион ҳужжатли фильм. 1 ва 2-сериялар. 15.30 «Русская зима» санъат фестивали. 16.35 «Тараққиёт. Ахборот. Реклама». 17.20 Киноконцерт. 18.10 Бир актёр театри. 19.10 «Оталар ва боболар». Бадиий фильм, субтитр билан. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Халқ куйлари. 21.00 «Биз автородеоданмиз». 21.30 «Время». 22.05 Қисқа метражли бадиий фильмлар программаси. 23.40 Ҳужжатли фильм премьераси. 23.50 Катталар учун мультфильмлар. 00.15 Совет қўшиқларидан концерт. 00.40 «Менинг мамлакатим». Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР! Совет халқига табрик. 01.05 Янги йил музикали кечаси. 04.05 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Бостон Брюнз» (АҚШ) — МАСК. АҚШдан кўрсатилади.

◎ ЎзТВ

9.00 «Ассалому алайкум». 10.00 Болалар учун фильм. 11.15 «Янги йил саргузашти». 11.55 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун» (рус.). 12.35 «Сендан угина — мендан бугина». Бадиий фильм. 14.00 «Ота-оналар университети». 14.40 Болалар учун «Музикали меҳмонхона таклиф этади» (рус.). 15.20 «Ўн икки ой...» Спорт шарҳи. 16.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади.

* * *

17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Мультфильм. 17.45 Мактаб ўқувчилари учун. «Календарнинг сўнгги варағи». 18.30 «Нафосат». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Наштар». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Цирк! Цирк! Цирк!». 21.30 Москва. «Время». 22.05 Янги йил байрам программаси. 23.40 Янги йил табриги. 00.05 Янги йил байрам программасининг давоми. 00.40 Москва. Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 Москва. ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР! Совет халқига табрик. 01.05 Янги йил байрам программасининг давоми. 02.15 «Янги йил калейдоскопи».

◎

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

18.00 Болалар учун Янги йил томошалари. 19.00 «Новости». 19.15 Теленовелла. 20.00 «Ахборот». 20.15 «Цирк! Цирк! Цирк!» 21.30 Москва. «Время». 22.05 Янги йил байрам программаси. 00.40 Москва. Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 Москва. ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР! Совет халқига табрик. 01.05 Янги йил байрам программасининг давоми.

Якшанба
1 январь

АССАЛОМ, 1989 ЙИЛ!

◎ МТ I

9.30 Янгиликлар. 9.45 «Спортлото» тиражи. 10.10 «Будильник». 10.30 Концерт. 11.00 Кубанинг миллий байрами — Озодлик кунига. 11.50 «Совет Иттифоқи бўйлаб». Киножурнал. 12.00 «Болалик байрамлари». Янги йил театрлаштирилган эстрада томошалари. 13.30 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Лос-Анджелес Кингз» — «Динамо» (Рига). АҚШдан кўрсатилади. 15.30 «КВН». Москва, Новосибирск ва Днепропетровск Давлат университетлари командаларининг учрашувлари. Финал. 17.45 «Янги йил кечаси». Мультфильм. 17.55 «1988 йил қўшиқлари». Останкино концерт студиясида Бутуниттифоқ телевизион фестивалининг якунловчи кечаси. 21.30 «Время». 22.05 Интервидение мамлакатларининг янги йил табриклари. 22.35 «Дон Жуан». С. Образцов раҳбарлигидаги Давлат академик қўғирчоқ театри фильм-спектаклининг премьераси. Авторлар: Г. Бардин, В. Ливанов.

◎ МТ II

9.30 Зарядкага сафланинг! 9.45 «Вақтичоғлик». Ҳужжатли фильм. 10.05 Гитарачи Л. Брауэр концерти. (Куба). 10.35 Болалар учун фильм. «Калта енг». 12.05 «Куба оқшомлари». Куба артистларининг чиқиши. 12.40 Хоккей. Ўртоқлик учрашуви. «Бостон - Брюнз» (АҚШ) — МАСК. 3-давр. АҚШдан кўрсатилади. 13.20 «Арчани ёнғиндан сақланг». Ҳужжатли фильм. 13.25 Ҳужжатли фильм программаси. 15.05 Чет эл фильмлари экрани. «Алмашиш учун кидиряпмиз» (Куба). 16.20 «Арча». Мультфильм. 16.30 Ҳужжатли фильмлар экрани. 17.30 «Киносерпантин». 1 ва 2-дублар. Танаффус пайтида (20.25) — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 21.30 «Время». 22.05 «Киносерпантин». 3-дубль.

◎ ЎзТВ

10.00 «Ассалому алайкум». 11.00 «Янги йил билан!». Телефильм. 11.10 Мультфильм. 11.20 «Шунчаки саргузашт»...» Янги йил дам олиш кўрсатуви. 12.00 Болалар учун фильм. 13.05 «Ёшлигим менинг». Музикали программа.

* * *

17.50 Кўрсатувлар программаси. 17.55 «Янги йил туни». Мультфильм. 18.05 Мактаб ўқувчилари учун «Ассалом, Янги йил!». 18.45 Экранда — кинокомедия. «Зўр ўтирибмиз!». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Ералаш». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Диёр оҳанглари». Музикали программа. В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Диёр оҳанглари». Музикали программа. В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган (давоми). 22.45 Телевизион миниатюралар театри. «Теле кулКООП».

◎

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

15.00 Кўрсатувлар программаси. 15.05 Мультфильмлар. 15.25 Ёшлар янги йил программаси. 16.20 «Дўстлик тароналари». Фильм-концерт. 17.15 Фонетикамиз хазинасидан. «Битлз» ансамбли. 17.45 Эстрада цирк томошалари. 18.45 Бадиий фильм (рус.). 20.15 «Қутбул — синжани жилинар». 20.30 Киноконцерт (рус.). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Мискил жана тамаша».

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 14309. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.50 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). А. 2305. Тиражи — 108.220. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10